

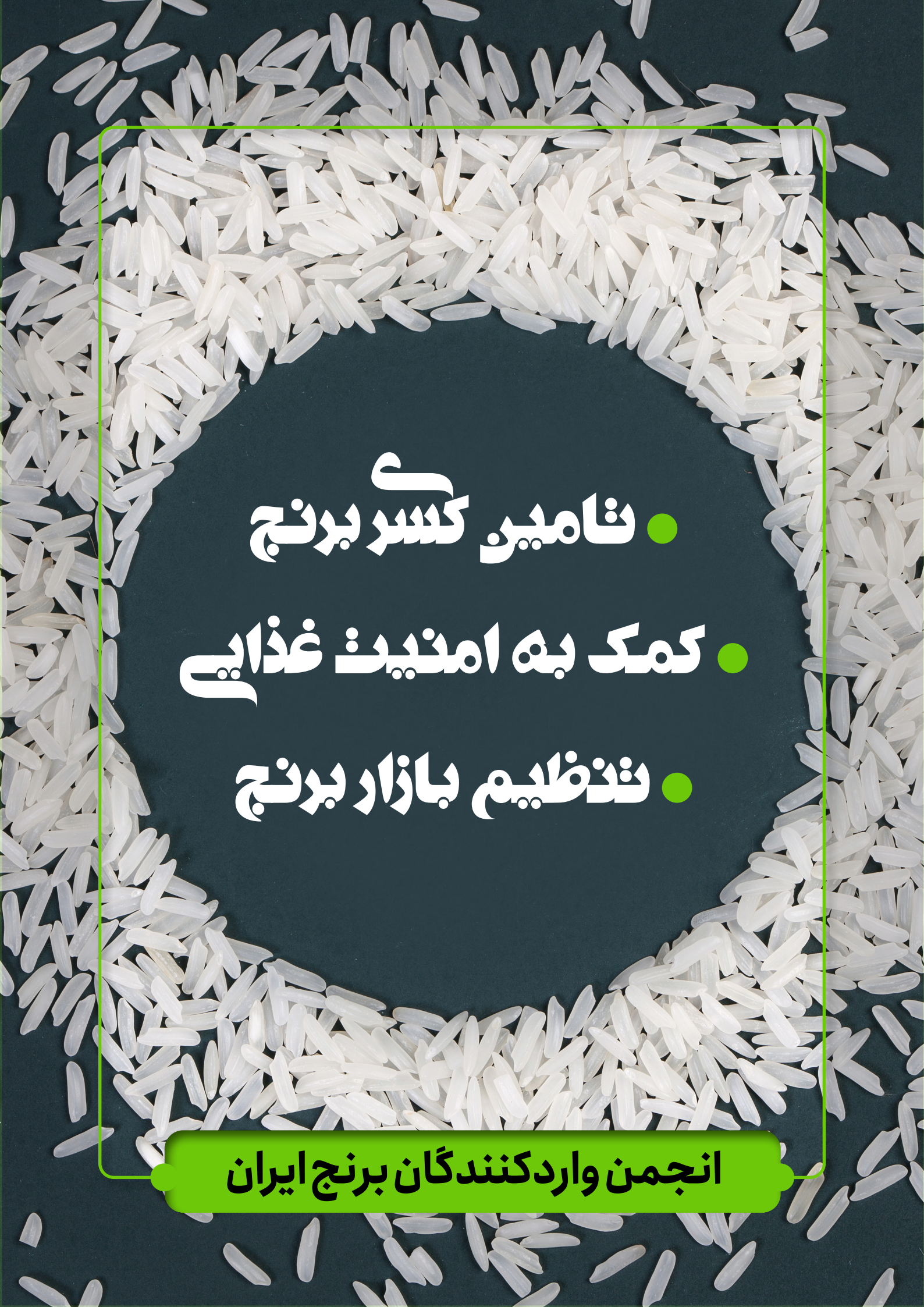
برنج
نامر

نشریه انجمن
واردکنندگان برنج ایران

پاییز ۱۴۰۲ شماره ۰۲

کاهش تولید برنج ایرانی
بر اساس اعلام فائو

تسهیل واردات یا نورم؟

• نامین کسر برنج
• کمک به امنیت غذایی
• تنظیم بازار برنج

انجمن واردکنندگان برنج ایران

برنج

زیر نظر شورای سردبیری

اعضای تحریریه: مرتضی پیچکا، وحید عظیم نیا، امین محمودی

مسئول هماهنگی: سعید سلمانی

ویرایش متن: فاطمه دولت آبادی

گرافیک و صفحه آرایی: فاطمه قنائی

تلفکس:

۲۶۴۱۲۱۷۳-۰۲۱

شماره تماس:

۲۶۴۱۲۱۴۰-۰۲۱

۲۶۴۱۲۱۶۶-۰۲۱

پست الکترونیک:

info@iria.org.ir

آدرس:

تهران - میرداماد - خیابان استاد عبدالله انوار (شنگرف سابق)

کوچه یکم شرقی - پلاک ۲۴ - واحد ۲ (مسیریابی)

برنج

نشریه انجمن

واردکنندگان برنج ایران

پاییز ۱۴۰۲ شماره ۰۳

سیستمی سازی ثبت سفارش

تعامل به جای تقابل

مجتبی شیرقاضی

دبیر انجمن واردکنندگان برنج ایران

سیستمی شدن ثبت سفارش یکی از جدی ترین تحولات حوزه واردات در مسیر شفاف سازی و کنترل بازار کالاهای وارداتی است و بسیاری از فعالان این حوزه به تسریع فرآیند ثبت سفارش، کاهش بروکراسی زمان بر اداری و در عین حال مقابله با فساد احتمالی در سایه استفاده از سامانه جامع تجارت امیدوار بودند با این وجود پیش از آنکه مزایای این طرح به چشم بیاید نواقص و آسیب های ناشی از آن نگرانی واردکنندگان در حوزه های مختلف و فعالان اقتصادی را به همراه داشته است.

آنچه مسلم است فعالان اقتصادی همواره از کاهش مراحل اداری و مراجعات حضوری و بهره مندی از تکنولوژی روز مطابق با الگو و استانداردهای جهانی استقبال کرده اند اما در نخستین مرحله اجرای طرح سیستمی شدن ثبت سفارش، نواقص و معایب سامانه، اشکالات فنی و تاخیر در پاسخگویی موجب اعتراض بسیاری از واردکنندگان خصوصا در حوزه واردات برنج شده است.

اهمیت واردات دومین کالای اساسی کشور و ضرورت کنترل بازار برنج ایجاب می کند که در این بخش مشکلات و موانع کاهش جدی یافته و معایب، نواقص و اشکالات فنی نیز در کوتاه ترین زمان ممکن مرتفع شود. همچنین پاسخگویی شفاف و سریع به مراجعین از دیگر الزاماتی است که موجب تسهیل در استفاده از سامانه خواهد شد. نباید فراموش کرد که وزارت جهاد کشاورزی ملزم به اجرای قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز است و اتحادیه ها نیز در راستای دفاع از منافع اعضا وظیفه دارند در تعامل با دستگاههای حاکمیتی در مسیر تسهیل پروسه ثبت سفارش گام بردارند. بر این مبنا مقاومت و یا مخالفت در برابر اجرای این قانون مفید و یا تاثیرگذار نیست بلکه لازم است فعالان اقتصادی در کنار انجمن ها در مسیر شناسایی و رفع مشکلات و آسیب های اجرای این طرح با همکاری وزارت متبوع گام بردارند.

بارگذاری سهمیه ها به صورت فصلی از ابتدای دی ماه آغاز شده و رفته رفته با تعامل دوسویه مشکلات و معایب سامانه ثبت سفارش رفع خواهد شد. در گام بعدی مسئله رتبه بندی و تعیین سهمیه واردکنندگان مورد توجه جدی انجمن قرار دارد و در همین راستا نقطه نظرات اعضا به منظور بازنگری در برخی از بندهای بخشنامه مربوطه به وزارت جهاد کشاورزی اعلام و ابلاغ شده که با پیگیری دنبال خواهد شد و می تواند در طول مسیر سیستمی سازی فرایند ثبت سفارش تغییرات و اصلاحاتی را به همراه داشته باشد که ضامن منافع واردکنندگان و در عین حال موجب کنترل بازار باشد.

فهرست

- ۴ راهی به جز تسهیل واردات نیست
- برگزاری مجمع عمومی انجمن واردکنندگان برنج ایران
- ۶ انجمن، حافظ منافع اعضا
- مجتبی شیرقاضی دبیر انجمن واردکنندگان برنج اعلام کرد:
- ۹ رونق بازار برنج داخلی با ورود انجمن
- نشست هیات مدیره انجمن واردکنندگان برنج با رئیس جهاد کشاورزی مازندران:
- ۱۰ حمایت هزار میلیاردی از شالی کاران شمال کشور
- بحران بی سابقه غذایی در آسیا و آفریقا:
- ۱۲ پیامدهای جهانی ممنوعیت صادرات برنج هند
- کریم اخوان خبر داد:
- ۱۵ سهم ۷۱ درصدی انجمن واردکنندگان در واردات برنج
- گفت و گو با حاج احمد بحق عضو هیات موسس انجمن واردکنندگان برنج:
- ۱۶ حمایت از برنج داخلی نشانه توجه به مصالح ملی است
- گفت و گو با ابوذر قلندری، بازرس انجمن واردکنندگان برنج:
- ۱۸ نفس واردات به شمارش افتاده
- گفت و گو با حمیدرضا اسکندری، عضو هیات مدیره انجمن:
- ۲۰ مهاربازار بدون برنج وارداتی ممکن نیست
- مهندس نیما حبیبی مدیر عامل شرکت بازرسی آلتون هونانیک ویرا:
- ۲۲ کیفیت برنج وارداتی در چهار مرحله ارزیابی می شود
- ۲۴ برنج بخورید اما چاق نشوید!
- ۲۶ چرا برنج ایرانی آزمایش نمی شود؟

راهی به جز تسهیل واردات نیست

صنعت برنج می‌زنند و واردات را مانع از توزیع و فروش برنج ایرانی می‌دانند در حالی که آمارهای رسمی به خوبی نشان می‌دهد میزان ظرفیت تولید برنج کشور با توجه به موانع و محدودیت‌های موجود متناسب با میزان مصرف و نیاز بازار نیست و تنها راه حل باقیمانده واردات است. در واقع آمارها به خوبی نشان می‌دهد که کنترل بازار برنج و پاسخگویی به نیاز مصرف کننده هیچ راهی به جز واردات ندارد و شعار خودکفایی نیز تنها با اهداف انتخاباتی هر چهار سال یک بار در آستانه انتخابات مجلس مطرح می‌شود اما نه تاثیری در افزایش ظرفیت تولید کشور دارد و نه با اینگونه شعارها می‌توان بازار برنج را کنترل کرد.

کسری بازار چگونه تامین شود؟

بر اساس سرانه مصرف برنج و جمعیت کشور همچنین آمارهای موجود میزان نیاز سالانه کشور به برنج مجموعاً چیزی در حدود ۳،۲ میلیون تا ۳،۵ میلیون تن است. حال که بر اساس اعلام رسمی فائو میزان تولید برنج کشور در سال زراعی گذشته به حدود ۲،۱ میلیون تن رسیده کسری بازار چیزی معادل حداقل ۱،۱ تا ۱،۴ میلیون تن است و سوال اصلی اینجاست که این میزان کسری چگونه باید تامین شود؟

کسانی که در ماه‌های گذشته بارها شعار ضرورت ایستادگی در برابر واردات سر دادند و مدعی بودند وارد کردن برنج به ضرر کشاورز ایرانی است حالا چه توجیهی برای شرایط پیش روی بازار برنج و چه راه حلی برای تامین برنج مورد نیاز مصرف کنندگان دارند؟

بخشی از برنج مورد نیاز توسط شرکت بازرگانی دولتی تامین و خریداری خواهد شد و بخش باقیمانده توسط بخش خصوصی از جانب کشورهای تولیدکننده برنج تامین می‌شود.

این در حالی است که با ممنوعیت صادرات برنج هند و حتی محدودیت خروج برنج از روسیه قیمت جهانی این کالای اساسی افزایش بی سابقه‌ای را تجربه کرده است.

در چنین شرایطی واردکننده و بازرگان ایرانی مبادی محدود و محدودی برای خرید برنج پیش روی خود می‌بیند که بدون تردید اصلی ترین آن کشور پاکستان است.

عدم تخصیص ارز و صدور مجوزهای لازم به منظور واردات و در سوی دیگر بدحسابی برخی تاجران ایرانی در تقابل با فروشندگان پاکستانی موجب شده که در کشور مبدا تمایلی به فروش برنج به بازار ایران وجود نداشته باشد.

در چنین شرایطی سوال اصلی این است که واردکنندگان برنج با توجه به افزایش قیمت، مشکلات واردات در سال گذشته،

بر اساس اعلام سازمان جهانی خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو) تولید برنج ایران در سال زراعی ۲۰۲۳ نسبت به سال قبل کاهش یافته و از ۲،۳ میلیون تن در سال قبل به ۲،۱ میلیون تن طی سال زراعی ۲۰۲۳ رسیده است.

سازمان جهانی خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو) در جدیدترین گزارش خود موسوم به چشم‌انداز غذایی جهان تولید غلات ایران در سال زراعی ۲۰۲۳ را ۱۹،۸ میلیون تن برآورد کرد. تولید غلات ایران در این سال با رشد حدود ۳ درصدی نسبت به سال قبل مواجه شده است. فائو در سال زراعی ۲۰۲۲ تولید غلات ایران را ۱۹،۳ میلیون تن برآورد کرده بود.

فائو کل ذخایر غلات ایران در سال ۲۰۲۳ را نیز ۱۲،۱ میلیون تن برآورد کرده که این رقم نسبت به سال قبل یک میلیون تن افزایش داشته است. از ذخایر ۱۲،۱ میلیون تنی غلات ایران ۹ میلیون تن مربوط به ذخایر گندم بوده که ۲۶ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشته است. ایران در سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۷،۱ میلیون تن ذخیره گندم داشت.

رتبه ۱۴ ایران از نظر تولید برنج در آسیا

بر اساس گزارش فائو تولید برنج ایران در سال زراعی ۲۰۲۳ نسبت به سال قبل کاهش یافته و از ۲،۳ میلیون تن در سال قبل به ۲،۱ میلیون تن طی سال زراعی ۲۰۲۳ رسیده است که نشان می‌دهد کسری بازار برنج نیز نسبت به سال گذشته افزایش خواهد یافت.

این در حالی است که در سال ۲۰۲۳ با وجود کاهش تولید داخلی، واردات برنج نیز کاهش یافته و به ۱،۲ میلیون تن رسیده است.

ایران بر اساس اعلام فائو چهاردهمین تولیدکننده بزرگ برنج در منطقه آسیا طی سال ۲۰۲۳ بوده است و چین با تولید ۱۴۴ میلیون تن برنج در رتبه نخست آسیا از این نظر قرار داشته است.

کاهش تولید همزمان با شعار خودکفایی؟

با اعلام رسمی فائو میزان تولید برنج در کشور کاهش یافته و از سوی دیگر آمارها از کاهش واردات نیز خبر می‌دهد. بر این اساس سوال اصلی این است که کسری بازار برنج چگونه باید تامین شود؟

موضوع کاهش تولید برنج ایرانی در حالی از جانب فائو مطرح می‌شود که در آستانه انتخابات مجلس برخی از نمایندگان خصوصاً در مناطق شمالی کشور دم از ضرورت خودکفایی در

بر اساس واقعیت‌های موجود تنها راه حل
باقیمانده تعامل نزدیک و همکاری وزارت
جهاد کشاورزی، بانک مرکزی و اعضای
انجمن واردکنندگان در مسیر تسهیل واردات
و تامین برنج مورد نیاز بازار است. این تنها راه
حلی است که می‌تواند مانع از بروز یک کسری
گسترده و در پی آن تورم و افزایش قیمت
قابل توجه برنج در بازار شود که در نهایت
به زیان مصرف‌کننده خواهد بود و امنیت
غذایی کشور را تهدید می‌کند.

نارضایتی تجار و فروشندگان پاکستانی و البته شرایط حاصل
از ممنوعیت صادرات برنج از هند چگونه باید کسری قابل توجه
بازار را تامین کنند؟

بر اساس آمارهای رسمی اعضای انجمن واردکنندگان بیش از
۷۰٪ سهم بازار در واردات بخش خصوصی را به خود اختصاص
داده‌اند و همین اعضا در ماه‌های گذشته به صورت مستمر دچار
مشکلات حادی همچون اختصاص ارز، ترخیص کالا و موارد
مشابه بوده‌اند.

به نظر می‌رسد بر اساس واقعیت‌های موجود تنها راه حل
باقیمانده تعامل نزدیک و همکاری وزارت جهاد کشاورزی، بانک
مرکزی و اعضای انجمن واردکنندگان در مسیر تسهیل واردات
و تامین برنج مورد نیاز بازار است. این تنها راه حلی است که
می‌تواند مانع از بروز یک کسری گسترده و در پی آن تورم و
افزایش قیمت قابل توجه برنج در بازار شود که در نهایت به زیان
مصرف‌کننده خواهد بود و امنیت غذایی کشور را تهدید می‌کند.
آنچه مسلم است چنین موضوعات حساسی جای سیاست
کاری و نطق‌های تبلیغاتی انتخاباتی نیست و لازم است با نگاه
واقع‌بینانه مصالح و منافع مردم در تمامی حوزه‌ها خصوصا
مواد غذایی و کالاهای اساسی مورد توجه جدی قرار بگیرد.

برگزاری مجمع عمومی انجمن واردکنندگان برنج ایران

انجمن، حافظ منافع اعضا

خوشبختانه در طول یک سال گذشته ۱۴ عضو جدید به جمع اعضای انجمن واردکنندگان برنج ایران اضافه شدند و حالا این انجمن مجموعاً با ۹۳ عضو یکی از تشکلهای تاثیرگذار در حوزه تامین امنیت غذایی کشور به شمار می‌رود. ما در این مدت تلاش کردیم با حمایت و همراهی اعضای محترم هیات مدیره همچنین اعضا در مسیر حل موانع و مشکلات گام برداریم. موضوع تامین ارز و ثبت سفارش از اصلی‌ترین مسایل و چالش‌های انجمن در این یک سال به شمار می‌رفت که رایزنی و تلاش گسترده‌ای در این بخش انجام شد. امید ما این است که تعامل و استمرار همکاری‌ها موجب رفع موانع و مشکلات شود و اعضای انجمن در سال پیش روی شرایط بهتری را تجربه کنند.

اخوان همچنین در بخشی از این نشست پیرامون ورود اعضای انجمن به بازار برنج داخلی گفت: در زمان ممنوعیت واردات برنج

مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده انجمن واردکنندگان برنج ایران روز چهارشنبه ۲۶ مهرماه سال ۱۴۰۲ با حضور اکثریت اعضا به میزبانی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران برگزار شد.

با وجود غیبت برخی از اعضای انجمن خصوصاً بعضی از اعضای فعال در شهرهای مختلف کشور که به دلیل عدم امکان تهیه بلیط نتوانستند در این مجمع حضور پیدا کنند پس از رسیدن تعداد اعضا به حد نصاب مورد نظر طبق آیین نامه مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده رسمیت یافته و طبق دستور جلسه دنبال شد. در ابتدای این نشست کریم اخوان رییس هیات مدیره انجمن واردکنندگان برنج که با رای اعضای حاضر در مجمع به عنوان رئیس جلسه نیز انتخاب شد ضمن قدردانی از حمایت و همراهی اعضا در سال گذشته و حضور مدعوین در این نشست اظهار داشت:

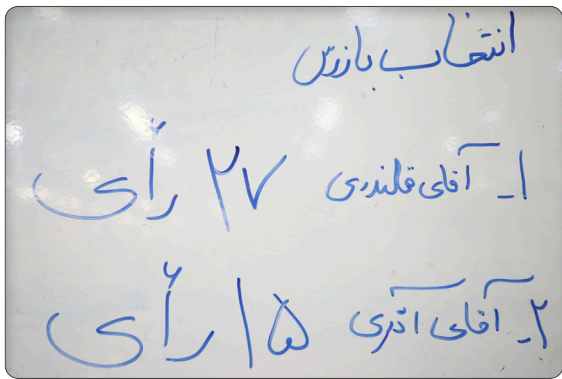

توجهی حاصل شده است. برخی از اعضای هیات مدیره و سایر اعضای انجمن نیز در ادامه جلسه نقطه نظرات و موضوعات همچنین مطالبات خود در مسیر بهبود و ارتقای فعالیت‌ها و تقویت همکاری‌ها را با صراحت مطرح کردند.

ارائه گزارش عملکرد

در این نشست از مجمع عمومی که با حضور نماینده اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران برگزار شد، گزارش عملکرد هیأت مدیره و صورت‌های مالی ارائه شده و با رای گیری از اعضا به تصویب رسید. ابوذر قلندی به عنوان بازرس و مجتبی شیرقازی دبیر انجمن در این بخش گزارش‌های کامل و مفصلی از فعالیت‌های صورت گرفته در بخش‌های مختلف انجمن ارائه دادند و در ادامه

برخی از اعضای انجمن در حال خرید برنج داخلی و فعالیت در این بخش هستند اما این اتفاق به این معنی نیست که دو حوزه فعالیت واردات برنج خارجی و خرید برنج داخلی یکسان است. ما این دو بخش را از هم تفکیک شده می‌دانیم و بر این موضوع تاکید داریم که هیچ اجباری برای ورود اعضا به موضوع خرید برنج داخلی نیست. برخی از اعضای انجمن از فعالان قدیمی این حوزه بوده اند و برندهای مطرحی در حوزه برنج داخلی به شمار می‌روند. بر همین اساس تلاش کردیم با مشارکت فعالان علاقمند و صاحب تجربه در بین اعضای انجمن وارد این بخش شویم اما برخی از اعضا اصلاً تمایلی به فعالیت در این بخش ندارند و این مسئله کاملاً روشن و مشخص است. هدف نهایی همه ما ارتقای توانمندی و تاثیرگذاری انجمن واردکنندگان در حوزه بازار برنج کشور است که در این راستا گام‌های خوبی برداشته و تا کنون پیشرفت قابل

خودشان را بیان کردند و در نهایت پس از رای گیری ابوذر قلندری بر اساس اکثریت آرای اعضا و با کسب ۲۷ رأی به عنوان بازرس اصلی و علی اکبر آذری با ۱۵ رأی به عنوان بازرس علی‌البدل انجمن در سال پیش روی انتخاب شدند.

بررسی میزان و نحوه پرداخت حق عضویت، روش‌های گسترش تعاملات و همکاری‌های انجمن و اعضا همچنین استفاده حداکثری از توانمندی‌ها و ظرفیت‌های انجمن در مسیر حمایت از حقوق و پیگیری مطالبات اعضا از جمله دیگر موضوعات مطرح شده در این نشست بود.

در نشست اعضای مجمع انجمن واردکنندگان برنج ایران مقرر شد هیأت مدیره و دبیرکل در تعامل با وزارت جهاد کشاورزی و مبادی مربوطه موضوع ثبت سفارش و تخصیص ارز برنج‌های وارداتی را مورد پیگیری قرار داده و در راستای حفاظت از منافع اعضا نتیجه مورد نظر در این بخش در کوتاه‌ترین زمان ممکن حاصل شود.

مباحثی در خصوص استمرار، پیشرفت و توسعه فعالیت‌های انجمن واردکنندگان مطرح شد.

شیرقاضی در این بخش گزارشی از فعالیت‌های تاثیرگذار انجمن همچون تعاملات حاکمیتی، مکاتبات تاثیرگذار از جمله مکاتبات با جناب آقای دکتر مخبر معاون رئیس جمهور، مذاکرات و پیگیری‌های مستمر از وزارت جهاد کشاورزی، گمرک و سایر دستگاه‌های مربوطه ارائه داد و بر فعالیت گسترده انجمن در توسعه فعالیت‌های رسانه‌ای و خبری در این دوره تاکید کرد.

دبیر انجمن برنج با معرفی نخستین شماره از فصل نامه «برنج نامه» که برای اولین بار در مجمع انجمن و در حضور اعضا رونمایی شد با ارائه گزارش دقیق و تفصیلی از افزایش میزان فعالیت‌های رسانه‌ای و گستردگی انتشار اخبار انجمن گفت: فعالیت رسانه‌ای و خبری یکی از اولویت‌های مورد توجه انجمن واردکنندگان در این مقطع بوده که در این راستا اقدامات تاثیرگذاری صورت گرفته و ضمن افزایش تعداد اخبار، گسترش فعالیت‌ها و انتشار وسیع گزارش فعالیت‌های انجمن در رسانه‌ها شاهد انتشار فصل نامه «برنج نامه» هستیم. تا کنون انتشار چنین نشریه‌ای در انجمن سابقه نداشته و البته به منظور بهبود و ارتقای کیفیت محتوایی این نشریه پذیرای دیدگاه‌ها، نظرات و انتقادات اعضا هستیم.

انتخاب مجدد قلندری به عنوان بازرس

انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل نیز در بخش پایانی مجمع در دستور کار قرار گرفت. ابوذر قلندری و علی اکبر آذری دو نامزد این عنوان بودند که پیش از رای گیری برنامه‌ها و موضوعات مورد نظر

مجتبی شیرقازی دبیر انجمن واردکنندگان برنج اعلام کرد:

رونق بازار برنج داخلی با ورود انجمن

محترم جهاد کشاورزی هم به این مسئله توجه جدی دارد و تعامل دو سویه انجمن و وزارت جهاد اتفاقات خوبی را در هر دو بخش برنج خارجی و داخلی رقم می‌زند.

دبیر انجمن واردکنندگان برنج در پایان گفت: خرید برنج داخلی در این مقطع تنها هدف و رویکرد انجمن در تعامل با کشاورزان و فعالان این حوزه به شمار نمی‌رود. انجمن واردکنندگان با بهره‌گیری از توان و ارتباطات بین‌المللی موجود، آمادگی خود را به منظور تبادل اطلاعات با تولیدکنندگان و شرکت‌های خارجی در حوزه الگوی کاشت، ارتقای بهره‌وری زمین‌های کشاورزی و نظارت‌های مرتبط با حوزه ارزیابی سلامت برنج اعلام کرده است. همچنین ارتباطات برون مرزی اعضای انجمن می‌تواند بسترهای مناسب به منظور صادرات برنج با کیفیت ایرانی و رقابت با سایر تولیدکنندگان شاخص برنج در آسیا و جهان را فراهم سازد تا در کنار واردات، بستر مناسب در زمینه ارزآوری برنج نیز ایجاد شود.

گفتنی است انجمن واردکنندگان برنج ایران در ماه‌های اخیر همزمان با توفیق واردات برنج داخلی با استفاده از تجارب و ظرفیت‌های برخی از اعضا که سابقه فعالیت در بخش بازار برنج داخلی را نیز داشته اند خرید بخشی از محصولات کشاورزان شمال کشور را در دستور کار قرار داد که این اقدام بازخورد قابل توجهی در رسانه‌ها داشته، موجب رفع نگرانی شالی کاران و کشاورزان شمال کشور شده و در عین حال به رکود حاکم بر بازار برنج پایان داده است.

حمایت اعضای انجمن واردکنندگان برنج از تولید کشاورزان شمال کشور در پاییز سال جاری تاثیر قابل توجهی در بازار برنج کشور داشته و به رکود حاکم بر این بازار در ماه‌های گذشته پایان داده است.

دبیر انجمن واردکنندگان برنج ایران می‌گوید ورود این انجمن به حوزه خرید برنج داخلی در هفته‌های اخیر رونق تازه‌ای در بازار برنج داخلی کشور ایجاد کرده است.

مجتبی شیرقازی دبیر انجمن واردکنندگان برنج ایران پس از سفر اعضای انجمن به مناطق و استان‌های شمالی کشور و توافق با کشاورزان، شالی‌کوبان و فعالان حوزه برنج در این خصوص گفت: خوشبختانه با توجه به نیاز کشور و احساس مسئولیت اعضای انجمن واردکنندگان در این مقطع که زمان ممنوعیت واردات برنج است به منظور حمایت از تولید و تلاش کشاورزان کشور اقدامات لازم به منظور خرید برنج داخلی به ارزش بیش از هزار میلیارد تومان آغاز شد و شاهد تاثیر این اقدامات در بازار برنج کشور هستیم.

شیرقازی اضافه کرد: ورود انجمن برنج سایر فعالان این حوزه را نیز ترغیب کرده و فروش برنج داخلی در هفته‌های اخیر افزایش قابل توجهی داشته است. خوشحالیم که در این حوزه به نقش خودمان عمل می‌کنیم و نگرانی کشاورزان شریف و شالی‌کاران شمال کشور رفع خواهد شد. بازار برنج هم با افزایش و رواج خرید از کشاورزان و توزیع برنج داخلی شرایط بهتری پیدا خواهد کرد. بدون شک وزارت

نشست هیات مدیره انجمن واردکنندگان برنج با رئیس جهاد کشاورزی مازندران

حمایت هزار میلیاردی از شالی کاران شمال کشور

واردکنندگان برنج باید به انجمن صادرکنندگان برنج ایرانی تبدیل شود و برنج ایرانی را به سایر کشورها صادر کند.

حمایت انجمن از کشاورز و تولیدکننده

کریم اخوان رییس انجمن واردکنندگان برنج ایران نیز در این نشست که با هدف حمایت انجمن از کشاورزان و تولیدکنندگان ایرانی و خرید برنج با کیفیت شمال کشور برگزار شد، اظهار داشت: بخش قابل توجهی از اعضای انجمن از فعالان با سابقه در حوزه خرید برنج ایرانی هستند و هدف ما کمک به کشاورزان و حل مشکلات این حوزه است. در همین راستا با اعتباری در حدود هزار میلیارد تومان سرمایه در گردش به شکل مستمر و پیوسته خرید و عرضه سریع برنج ایرانی در دستور کار قرار می‌گیرد و تلاش می‌کنیم علاوه بر کنترل بازار و جلوگیری از افزایش قیمت برای مصرف‌کننده از انبارش، همچنین وارد آمدن آفت و آسیب به برنج با کیفیت شمال کشور جلوگیری کنیم. هدف ما این است که به تکلیف خودمان و شعارهای اصلی انجمن که کمک به تنظیم بازار و امنیت غذایی است عمل کنیم.

در این نشست مقرر شد در راستای استمرار همکاری دو جانبه مباحثان دارای اهلیت به منظور هماهنگی خرید برنج در منطقه

اعضای هیات مدیره انجمن واردکنندگان برنج ایران اواخر مهرماه در سفری به مناطق و استان‌های شمالی کشور با سرپرست سازمان جهاد کشاورزی استان مازندران و معاونین این سازمان دیدار و گفت و گو کردند.

بابک مومنی سرپرست سازمان جهاد کشاورزی مازندران در این دیدار که در محل سازمان و در شهرستان ساری برگزار شد با تاکید بر ضرورت همکاری دوجانبه و نقش آفرینی انجمن‌ها و تشکل‌های مرتبط در حمایت از تولید و کشاورزان ایرانی اظهار داشت: یکی از توقعاتی که از انجمن واردکنندگان برنج داریم به حرکت درآوردن بازار برنج کیفی استان مازندران است که امیدواریم این مهم تحقق یابد.

وی با بیان اینکه هیچ کس تجربه خوبی از قیمت دستوری ندارد، ادامه داد: یک قیمت پایه تولید و یک هزینه تمام شده محصول داریم و با توجه به آن باید قیمتی برای شروع خرید در نظر گرفته شود.

سرپرست سازمان جهاد کشاورزی مازندران با بیان اینکه قیمت اولیه‌ای را باید در نظر گرفت که سود آن تولیدکننده را دلگرم کند، افزود: باید برنج مازندران در حوزه کشورهای حاشیه خلیج فارس جای پا باز کند. بازار درست، بازاری است که پایدار باشد و انجمن

ایرانی برای اعضای انجمن همچنین کانالیزه کردن خرید، توزیع و شناسنامه دار کردن برنج ایرانی جهت اعتماد سازی مصرف کننده نهایی از دیگر اقداماتی بود که با حضور اعضای هیات مدیره انجمن واردکنندگان برنج در سفر به شمال کشور صورت پذیرفت. شالی کوبان توزیع کننده‌ها و برخی از کشاورزان در استان‌های مازندران و گلستان در دیدار با اعضای هیات مدیره انجمن مشکلات و سختی‌های فعالیت خود خصوصا در سال‌های اخیر را تشریح کردند. همچنین مذاکرات و توافقات لازم در خصوص استمرار همکاری و تعاملات در زمینه خرید برنج در این دیدارها صورت پذیرفت. بر این اساس مباحثان انتخاب شده در هر منطقه هماهنگی لازم در خصوص خرید محصول از شالی کوبی و کشاورزان را انجام خواهند داد و اقدامات لازم در این بخش انجام می‌شود.

گفتنی است انجمن واردکنندگان برنج ایران با توجه به مشکلات بازار برنج داخلی نسبت به سرمایه گذاری و خرید بخشی از محصولات کشاورزان شمال کشور در مقطع محدودیت واردات اقدام کرده و تلاش می‌کند علاوه بر کنترل بازار برنج خارجی در حوزه خروج بازار برنج داخلی از رکود و حمایت از کشاورز ایرانی نیز فعالیت کند.

انتخاب شوند و از طریق مذاکره با تولیدکننده اقدامات لازم جهت خرید، انتقال و توزیع برنج شمال کشور و رفع نگرانی کشاورزان با همکاری انجمن واردکنندگان برنج انجام شود. عباسپور معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی مازندران نیز در این نشست اظهار داشت: یک چهارم برنج‌های مازندران پرمحصول و سه چهارم ارقام محلی است. شالیکوبی‌داران متعهد به انجمن واردکنندگان معرفی می‌شوند تا خرید برنج را انجام دهند و قیمت منطقی برنج به عنوان پایه مشخص می‌شود تا بازار از رکود خارج شود. لازم است خرید ارقام محلی بیشتر مورد توجه قرار گیرد و اولویت روی برنج طارم و کیفی باشد.

بازدید از شالی کوبی‌های شمال کشور

اعضای هیات مدیره انجمن واردکنندگان برنج ایران همچنین پس از این نشست با مسئولین صندوق توسعه کشاورزی و اتحادیه شرکت‌های تعاونی تولید روستایی استان مازندران در خصوص تعاملات پیش روی و حمایت از کشاورزان در این حوزه دیدار و گفت و گو کردند.

بازدید میدانی از شالی کوبی‌ها و کارگاه‌های بسته بندی منتخب با هماهنگی جهاد استان مازندران و انعقاد تفاهم نامه خرید برنج

بحران بی سابقه غذایی در آسیا و آفریقا

پیامدهای جهانی ممنوعیت صادرات برنج هند

در داخل هند و حمایت از مصرف کنندگان داخلی، به طور پیوسته محدودیتهایی برای صادرات غلات پرجمعیت‌ترین کشور جهان وضع کرده است.

رکوردافزایش قیمت جهانی برنج

یکی از اقتصاددان‌های ارشد به نام «سونال وارما» به بلومبرگ اعلام کرده: «تا زمانی که قیمت برنج در داخل هند با خطر افزایش روبه‌رو باشد، این محدودیت‌ها احتمالاً باقی خواهند ماند. حتی اگر انتخابات به پایان برسد اما قیمت‌ها با بی‌ثباتی همراه شوند، ادامه این اقدامات محدودکننده توسط دولت هند محتمل است».

هند با تعیین حداقل قیمت و اعمال عوارض صادراتی، خروج برنج از این کشور را محدود کرده و در همین حال، صادرات برنج نیم‌دانه و انواع مختلف برنج سفید غیر باسماتی نیز به طور کلی ممنوع شده است.

محدودیت‌های صادراتی هند باعث شد قیمت برنج در آگوست سال

گزارش‌ها نشان می‌دهد ممنوعیت صادرات برنج هند در سال آینده میلادی نیز ادامه خواهد داشت و همین امر می‌تواند قیمت جهانی این محصول را بیش از پیش افزایش دهد. بر این اساس و به گزارش اکو ایران انتظار می‌رود هند به عنوان بزرگترین صادرکننده برنج در جهان، محدودیت‌های خود برای صادرات این محصول را در سال ۲۰۲۴ نیز ادامه دهد.

به نوشته بلومبرگ، این اقدام احتمالاً باعث شد قیمت برنج در نزدیکی بالاترین سطوح خود پس از بحران غذایی سال ۲۰۰۸ ۲۰۰۸ باقی بماند. قیمت‌های پایین‌تر و ذخایر فراوان باعث شده هند طی یک دهه اخیر به یکی از بزرگترین صادرکنندگان غلات در جهان تبدیل شود و اخیراً سهم هند از این حیث در سراسر جهان، ۴۰ درصد برآورد شده است. کشورهای آفریقایی مانند بنین و سنگال از بزرگترین خریداران هند محسوب می‌شوند.

نازندرا مودی، نخست‌وزیر هند، که به دنبال پیروزی مجدد در انتخابات سال ۲۰۲۴ است، در جهت جلوگیری از افزایش قیمت‌ها

وقوع خشکسالی در مناطق اصلی کشت برنج در قاره آسیا را افزایش داده است و همین امر می‌تواند بازار جهانی برنج را بیش از پیش تحت فشار قرار دهد؛ آن هم در زمانی که ذخایر جهانی غلات بویژه برنج، برای سومین سال متوالی با کاهش همراه شده است. تايلند به عنوان دومین صادرکننده بزرگ برنج در جهان اعلام کرده که خشکسالی احتمالاً باعث خواهد شد تولید برنج در این کشور در سال ۲۰۲۳ و سال آینده میلادی، با افت ۶ درصدی مواجه شود. موسسه تحقیقات بین‌المللی سیاست غذایی مستقر در واشنگتن اعلام کرده: «از آنجایی که تعداد تولیدکنندگان برنج در جهان زیاد نیست، شکافی که هند ایجاد کرده به راحتی قابل جبران نیست». با وجود مشکلات فعلی در بازار جهانی برنج، وزارت کشاورزی هند نیز اعلام کرده انتظار می‌رود برداشت برنج‌هایی که در فصل باران‌های موسمی کاشته شدند، به علت بارش‌های نامنظم - که کمترین میزان خود در ۵ سال اخیر بوده - با کاهش ۴ درصدی نسبت به سال گذشته میلادی روبه‌رو شود.

جاری میلادی به بالاترین سطح خود در ۱۵ سال اخیر افزایش پیدا کند و آسیب‌پذیرترین کشورهایی که به واردات برنج از هند می‌پردازند، برای خرید این محصول با قیمت بالاتر با مشکل مواجه شدند و برخی از آن‌ها از دولت هند خواستند محدودیت‌های اعمال‌شده را برای آن‌ها در نظر نگیرد. طبق اعلام سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد (فائو)، قیمت برنج در اکتبر، ۲۴ درصد بالاتر از مدت مشابه در سال گذشته میلادی بوده است.

جلوگیری از افزایش قیمت برنج در هند

رئیس انجمن صادرکنندگان برنج هند اعلام کرده دولت این کشور می‌خواهد از این موضوع اطمینان حاصل کند که ذخایر کافی برنج در داخل این کشور وجود دارد تا از افزایش قیمت آن جلوگیری شود. از سوی دیگر، آغاز پدیده آب‌وهوایی «ال نینو» طی امسال، احتمال

اجرای برنامه غذای رایگان

یکی از اولویت‌های دولت هند، اجرای «برنامه غذای رایگان» این کشور است که بیش از ۸۰۰ میلیون نفر از شهروندان این کشور را شامل می‌شود؛ نرندرا مودی اخیراً اجرای این برنامه را برای ۵ سال دیگر تمدید کرده و از این رو، داشتن ذخایر کافی برنج یکی از مهم‌ترین سیاست‌های دولت او است.

از آنجایی که هزینه‌های مواد غذایی در هند همچنان در حال افزایش است، کمک‌های دولتی در این کشور اهمیت بیشتری پیدا کرده است. قیمت خرده‌فروشی برنج در دهلی نو در مقایسه با سال گذشته میلادی با افزایش ۱۸ درصدی روبه‌رو شده، در حالیکه قیمت گندم نیز ۱۱ درصد افزایش پیدا کرده است.

سخنگوی وزارت‌خانه‌های غذا و تجارت هند گفته: «دولت بر قیمت مواد غذایی، نظارت مداوم دارد و با در نظر گرفتن منافع مصرف‌کنندگان و کشاورزان، تصمیم‌گیری مناسب در زمینه صادرات در زمان مناسب اتخاذ خواهد شد».

بحران در آسیا و آفریقا

شاید سیاست‌های هند در نهایت به نفع مصرف‌کنندگان داخلی این کشور باشد، اما میلیاردها نفری که در کشورهای آسیا و آفریقا،

وابستگی بالایی به واردات برنج دارند، از این اقدام دولت هند سود نخواهند برد. تورم ماه سپتامبر برنج در فیلیپین به بالاترین سطح خود در ۱۴ سال اخیر رسید، حتی پس از آنکه دولت این کشور اقداماتی برای محدودسازی افزایش قیمت این محصول انجام داد. در اندونزی، دولت به واردات سرعت بخشیده تا بتواند قیمت برنج را تا پیش از انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۴ کاهش دهد.

در غرب آفریقا، مردم نیجریه بیش از سایر کشورهای این قاره تحت تأثیر افزایش شدید قیمت برنج قرار گرفته‌اند. طبق گزارش‌ها، قیمت برنج در این کشور در ماه سپتامبر با جهش ۶۱ درصدی همراه بوده است. همچنین در همین ماه، تورم سالانه مواد غذایی در نیجریه به ۶۳۰ درصد رسید و تورم کل اقتصاد نیز به ۷/۲۶ درصد افزایش پیدا کرد که بالاترین سرعت آن از آگوست ۲۰۰۵ محسوب می‌شود. با این حال، مقامات مرتبط با صنعت برنج در آمریکا اعلام کرده‌اند محدودیت صادرات هند غیرضروری بوده است. به گفته این مقامات: «ذخایر برنج هند در حال حاضر بیش از حد مورد نیاز است. در حالیکه صادرکنندگان آمریکایی و سایر صادرکنندگان بزرگ در آسیا در کوتاه‌مدت سود می‌برند، وقتی هند ممنوعیت صادرات را در ماه‌های آینده لغو کند، بار دیگر قیمت‌های جهانی را به‌طور قابل توجهی با نوسان همراه خواهد کرد».

کریم اخوان
خبر داد:

سهم ۷۱ درصدی انجمن واردکنندگان در واردات برنج

مختلف کشور بر اساس ذائقه مصرف کننده متفاوت است. انجمن تلاش می‌کند به وظیفه اصلی خودش در راستای کمک به حفظ امنیت غذایی همچنین تامین دومین کالای اساسی کشور در مسیر آرامش بازار عمل کند و در همین راستا اعضای انجمن با استفاده از ظرفیت های موجود فعالیت خود را در حوزه واردات همچنین در مقاطع خاص حمایت از برنج داخلی ادامه می‌دهند.

اخوان همچنین در پایان اظهار داشت: گسترده تر شدن فضای فعالیت انجمن همچنین افزایش اعضای انجمن واردکنندگان و اعلام رسمی سهم انجمن از واردات برنج به کشور نشان می‌دهد که این انجمن به عنوان تنها متولی موضوع بازار برنج از نگاه اتاق بازرگانی در عین تاثیرگذاری و نقش آفرینی در این بازار مسئولیت مهمی بر عهده دارد و باید از توان و ظرفیت عظیم خودش به خوبی استفاده کند. اعضای انجمن واردکنندگان برنج اصلی ترین تشکل بخش خصوصی در حوزه تنظیم بازار دومین کالای اساسی کشور را پدید آورده اند و توان انجمن و اعضای آن هر ساله بیشتر شده، که این رشد و شکوفایی باید در مسیر توسعه فعالیت‌ها و استمرار نقش آفرینی در این بخش باشد.

لذا تلاش می‌کنیم با کمک و همکاری هیات مدیره همچنین تک اعضای انجمن با بهره گیری از ظرفیت ارزشمند موضوع نقش تعیین کننده خودمان را در حوزه کنترل بازار برنج و تامین امنیت غذایی کشور به خوبی اجرا کنیم.

رئیس انجمن واردکنندگان برنج ایران از تلاش اعضای این انجمن در مسیر حفظ آرامش بازار دومین کالای اساسی کشور خبر داد. کریم اخوان رئیس انجمن واردکنندگان برنج با اشاره به نقش اعضای انجمن واردکنندگان برنج در بازار این کالا گفت: بر اساس آمار رسمی گمرک جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۴۰۱ سهم اعضای انجمن واردکنندگان در تامین برنج وارداتی بخش خصوصی حدود ۷۱٪ بوده و سایر واردکنندگان غیر عضو در حدود ۲۹٪ بازار را در اختیار داشتند. بر این اساس انجمن واردکنندگان با مجموع ۹۳ عضو مهمترین تشکل بخش خصوصی کشور در کنترل بازار برنج به شمار می‌رود و همواره به مسئولیت خودش در این حوزه پایبند است.

اخوان اضافه کرد: در سال جاری و با توجه به ممنوعیت واردات در فصل برداشت و بر این اساس که بسیاری از اعضای انجمن در حوزه برنج داخلی نیز تجربه و سابقه فعالیت جدی داشته اند مطابق نیاز کشور و فضای حاکم بر بازار، خصوصاً شرایط محصول کشاورزان شمال کشور به این حوزه ورود کردیم و با همکاری وزارت جهاد، اداره کل استان مازندران و کشاورزان، خرید برنج ایرانی در دستور کار انجمن قرار گرفته که به این صورت کمک به کنترل و تنظیم بازار را در بخش برنج داخلی نیز در دستور کار خواهیم داشت.

رئیس انجمن واردکنندگان برنج گفت: آنچه مسلم است حوزه توزیع و مصرف برنج داخلی و خارجی کاملاً تفکیک شده و در مناطق

گفت وگو با حاج احمد بحق عضو هیات موسس انجمن واردکنندگان برنج :

حمایت از برنج داخلی نشانه توجه به مصالح ملی است

حاج احمد بحق از موسسین انجمن واردکنندگان برنج ایران است که از پیشکشوتان این عرصه به شمار می‌رود. او که یکی از فعالان با سابقه بازار برنج از ابتدای انقلاب به شمار می‌رفت با وجود نامایمتی‌ها و سختی‌های این کار ترجیح داد در سال‌های اخیر به سراغ فعالیت دیگری برود اما همچنین ارتباط نزدیکی با اعضای انجمن دارد و از چهره‌های شاخص و تاثیرگذار این حوزه به شمار می‌رود. به منظور استفاده از تجارب پیشکشوتان و بزرگان بازار برنج در دومین شماره از برنج نامه به سراغ یکی از موسسان و فعالان قدیمی این حوزه رفتیم و با حاج احمد بحق به گفت و گو نشستیم.

انجمن واردکنندگان در بدو تاسیس چه رویکرد و اهدافی را دنبال می‌کرد؟

اهداف اولیه انجمن تشکیل یک NGO و سازماندهی این تجارت در ایران بود چون با وجود آنکه واردات برنج چندین دهه در ایران سابقه داشت اما هیچ ارگان یا نهاد منسجمی برای مدیریت این رشته وجود نداشت. برای همین بسیاری از واردکنندگان از خرید محصول تا فروش آن دچار مشکلات بزرگی در این عرصه بودند و ما سعی کردیم با سازماندهی اعضا و مکاتبات با نهادهای ذیربط در این کار تسهیل ایجاد کنیم.

به عنوان یکی از فعالان با سابقه این حوزه فکر می‌کنید التهاب سال‌های اخیر بازار برنج حاصل چه عواملی بود و انجمن چه اقداماتی در این بخش انجام داده است؟

التهاب در سال‌های اخیر در تمام بازارها بوده و با یک بررسی ساده متوجه می‌شوید که سهم بازار برنج از این التهابات نسبت به دیگر کالاها بسیار کمتر بوده است. در واقع اگر جهش قیمت افسار گسیخته دو سال اخیر را فاکتور بگیریم، تا قبل از ورود دولت به این بازار این کالای اساسی از افزایش قیمت در امان بود و همین امر نشان می‌دهد که فعالین این صنف با وجود مشقت‌های فراوان کار خود را به درستی انجام دادند. در طول سال‌های اخیر بنده مشاهده کردم واردکنندگانی بودند که با وجود آنکه بار آنها حدود ۶ ماه در گمرک مانده بود باز هم دلسرد نشده و به کار خود ادامه دادند. این روند حتی در زمانی که اندوخته برنج به پایین‌ترین میزان خود رسیده بود نیز برقرار بود و ما کمترین میزان احتکار را در این

آقای بحق هدف از تاسیس انجمن برنج از ابتدا چه بود و موسسین چگونه ضرورت تشکیل چنین انجمنی را احساس کردند؟

بنده از سال ۱۳۵۷ وارد بازار شدم و در خرداد سال ۱۳۹۲ به همراه جمعی از دوستان این انجمن را تشکیل داریم و حالا هم ارتباطم با اعضای انجمن هنوز برقرار است. هدف ما از تشکیل انجمن ایجاد یک متولی برای تجارت برنج بود. به عنوان مثال ما بار خریداری می‌کردیم و با فروختن آن به مشتریان برای دریافت پول به مشکل برمی‌خوردیم یا مثلاً بار داخل کشتی دچار فساد و یا مفقودی می‌شد و برای پیگیری آن به چالش می‌خوردیم. حتی در اتاق بازرگانی ساعت‌ها معطل می‌شدیم تا مجوز صدور بار به شهرهای مختلف را برای ما صادر کنند.

جالب اینجاست که در شروع کار نیز کسی با ما همکاری نمی‌کرد. خاطرم هست در سال ۱۳۹۲ وقتی در معاونت وقت وزارت بازرگانی خودم را معرفی کردم گفتند مگر همچنین انجمنی وجود خارجی دارد؟

شما از فعالان با سابقه برنج به شمار می‌روید، از چه سالی و در چه حوزه از بازار برنج فعالیت خودتان را آغاز کردید؟

تجارت برنج شغل پدری بنده بود و به نوعی از کودکی درگیر این شغل شدم. حتی همین حالا هم دو برادر من در این کار هستند. البته در کنار برنج به تجارت چایی هم مشغول بودم اما کار نخست من همین برنج بود و در نهایت منجر به تاسیس این انجمن شد تا موضوع واردات برنج ساز و کار بهتری پیدا کند.

به نظر شما چگونه باید میان واردات و تولید برنج در کشور تعادل ایجاد کرد و بر اساس واقعیت‌های بازار امکان خودکفایی در این حوزه و توقف واردات برنج وجود دارد؟

پیشنهاد من ممنوع کردن واردات برنج به استان‌های شمالی کشور است. این در حالی است که مناطق دیگر و خصوصاً جنوب کشور علاقمند به استفاده از برنج خارجی هستند. ممنوعیت واردات برنج خارجی به شمال کشور موجب می‌شود که در این استان‌ها هم برنج حاصل دسترنج خودشان را مصرف کنند و هم دست سود جویان برای مخلوط کردن برنج خارجی و ایرانی بسته می‌شود. جالب است بدانید در دهه گذشته برنج هندی طرفدار بیشتری نسبت به نمونه پاکستانی داشت اما در سال‌های اخیر این قضیه کاملاً بر عکس شده است چرا که برنج پاکستانی به دلیل بافت شبیه به برنج ایرانی به خوبی با این برنج مخلوط می‌شود و به همین دلیل با وجود آنکه کیفیت برنج هندی بالاتر است اما اقبال به برنج پاکستانی است. در مورد امکان خودکفایی هم باید بگوییم با توجه به تغییر ذائقه مردم و اقبال روز افزون نسبت به فست فود سرانه مصرف برنج در ایران کاهش جدی داشته است و به همین خاطر واردات به شکل محدودتری انجام می‌شود.

صنف شاهد بودیم. در واقع اعضای انجمن با وجود تمام مرارت‌ها و کاستی‌ها همچنان در طول سال‌های اخیر به رسالت خود عمل کردند اما بخش اعظمی از التهابات موجود در بازار دلایل خارجی داشت.

در ماه‌های اخیر با توجه به توقف واردات انجمن واردکنندگان فعالیت جدی در حوزه برنج داخلی داشته است. حمایت واردکنندگان از کشاورز و تولیدکننده داخلی را چگونه تحلیل می‌کنید؟

قطعاً این حمایت‌ها نشان دهنده توجه به مصالح ملی است. اشتباهی که اکثریت دارند آن است که گمان می‌کنند هنوز سرانه مصرف برنج در کشور به میزان هر نفر ۴۲ کیلوگرم است اما حالا نسل جوان خیلی به سراغ غذاهای سنتی نمی‌روند. به نظر من با وجود بسته شدن واردات برنج سرانه مصرف بشدت پایین آمده است. در حال حاضر طرفداران فست فود روز به روز بیشتر می‌شوند در چنین شرایطی هم انجمن با یک تصمیم عاقلانه همزمان با ممنوعیت واردات در این مقطع از سال به سراغ حمایت از تولید کنندگان رفته است که اقدام بسیار خوب و هوشمندانه‌ای است.

به عنوان یکی از فعالان با سابقه و پیشکسوتان حوزه بازار برنج چه توصیه‌ای به فعالان این بخش اعم از اعضای انجمن، توزیع کنندگان و حتی خرده فروش‌ها دارید؟

متأسفانه اعضای انجمن یا حتی افراد دیگر نمی‌توانند در خصوص تنظیم بازار برنج نقش چندان پررنگی ایفا کنند. در حال حاضر حدود ۳ هزار شالیکوبی در کشور فعال هستند این در حالی است که کشور هند با تولید ۱۲۰ میلیون تنی در سال آنها ۶۰۰ شالی کوبی دارد و این تعداد به واقع زیاد است.

همین امر نشان می‌دهد که مدیریت اصلی این جریان بر عهده دولت است که دولت هم با توجه به مشکلات عدیده، اولویت خود را در بخش‌های دیگری می‌بیند. هرچند من از برخی از اعضا انجمن نیز گله دارم. خوب برخی از اعضا عقیده دارند انجمن باید خدمات بیشتری ارائه می‌داده اما من فکر می‌کنم این

رابطه دوسویه است. اگر اعضا با حمایت و همراهی خودشان موجب تقویت انجمن باشند در سوی دیگر انجمنی که قدرتمند و تاثیرگذارتر می‌شود خدمات بهتری ارائه می‌دهد.

ما باید ابتدا از انجمن حمایت کنیم تا زیر چتر یک مجمع قدرتمند بتوانیم به خواسته‌های خود برسیم. انجمن‌ها در طول قرن‌ها در تمام کشورهای دنیا به عنوان بازوی قدرتمند دولت عمل کرده اند و برای داشتن یک انجمن پویا و سفید، می‌بایست ابتدا آن را رشد دهیم.

نفس واردات به شمارش افتاده

بیش از تحریم با خود تحریمی مواجه هستیم

ابوذر قلندری از اعضای با سابقه انجمن واردات کنندگان برنج و فعالان این حوزه به شمار می‌رود که در طول سال‌های اخیر به عنوان بازرس مجمع نیز به فعالیت پرداخته و در مجمع اخیر سال ۱۴۰۲ مجدداً با اعتماد اعضا و کسب ۲۷ رأی به عنوان بازرس انجمن انتخاب شد.

قلندری در گفت و گو با برنج نامه با اشاره به مشکلات جاری انجمن و اعضا در حوزه واردات برنج بر این موضوع تأکید کرد که با شرایط اقتصادی موجود نگرانی‌های زیادی در خصوص آینده واردات خصوصاً تأمین اقلام مورد نیاز کشور و البته کنترل بازار برنج وجود دارد.

چه شد که مجدداً برای انتخاب به عنوان بازرس نامزد شدید؟

در طول دوره‌های گذشته هم بنده این وظیفه را در مجمع بر عهده داشتم و باتوجه به سوابق و تجربی که کسب کردم این توانایی را در خودم دیدم که بتوانم به عنوان نماینده اعضا، مطالبات آنها را پیگیری کنم و جوابگوی همکاران باشم. احساس کردم می‌توانم در این سمت برای هم صنفان خود مفید باشم و گره‌ای هرچند کوچک از کار این تشکیلات باز کنم. در نهایت هم مجدداً لطف اعضا شامل حال ما شد و با نظر دوستان همچنان در این جایگاه خدمت می‌کنیم.

اعضای مجمع باز هم با رأی بالایی شما را به عنوان بازرس انتخاب کردند، فکر می‌کنید دلیل این اعتماد مجدد چه بوده؟

در وهله اول این از لطف دوستان بوده ولی باید بگویم که بنده همه

شما در مجمع اخیر مجدداً به عنوان بازرس انتخاب شدید. در خصوص مسئولیت‌ها و وظایف بازرس در انجمن توضیح دهید و بفرمایید تا چه حد از عملکرد خودتان در این مدت رضایت داشتید؟

در مورد وظایف و کارهای محوله به بازرسی مجمع باید بگویم که ما بیشتر تعامل داریم تا نظارت. در واقع بیشتر سعی بنده در طول این سال‌ها بر این بوده که بعنوان بازوی کمکی هیات مدیره و مجمع باشم تا اهرم نظارتی، مگر آنکه چالش یا تخلفی صورت بگیرد که باید به وظیفه خودمان در این جایگاه عمل کنیم.

من حتی در مواردی از قبیل پیگیری مشکلات ثبت سفارش، چالش‌های واردات و ... که در حیطه وظایف بنده نیست هم سعی کردم به اعضا کمک کنم و گرنه که اصولاً ما ورودی و خروجی مالی خاصی نداریم که احتیاج به نظارت شدید داشته باشیم و معمولاً امور انجمن به صورت شفاف و کاملاً روشن انجام می‌شود.

ما حداقل احتیاج به یک میلیون و دویست هزار تن برنج وارداتی داریم اما دولت اعلام کرده تا وقتی حتی یک کیلو برنج در انبار موجود باشد اجازه واردات نمی‌دهیم. پس به عنوان مثال تکلیف استان‌های جنوبی که قوت غالب آنها برنج خارجی است چه می‌شود؟ متاسفانه ما علاوه بر تحریم دچار خودتحریمی هم شده‌ایم. از یک طرف به واردکنندگان فشار می‌آورند که می‌بایست زودتر برای تامین نیاز کشور محصول وارد کنید

تکلیف استان‌های جنوبی که قوت غالب آنها برنج خارجی است چه می‌شود؟ متاسفانه ما علاوه بر تحریم دچار خودتحریمی هم شده‌ایم. از یک طرف به واردکنندگان فشار می‌آورند که می‌بایست زودتر برای تامین نیاز کشور محصول وارد کنید، از طرف دیگر وقتی بار به گمرک می‌رسد با بخشنامه‌های عجیب و غریب جلوی ترخیص آن را می‌گیرند.

متاسفانه واردکنندگان به قدری از شرایط موجود وحشت دارند که عطای واردات را به لقای آن بخشیده‌اند. برنج کالای فاسد شدنی است. حال تصور کنید برای ترخیص یک محموله چند ده تنی بازرگان می‌بایست چند ماه در گمرک دوندگی کند. با این شرایط که ارز تخصیص یافته به کالا هم پس از گذشت چندین ماه و به سختی پرداخت می‌شود آیا برای واردکننده امیدی باقی می‌ماند که این کار را ادامه دهد؟

تجار ما به قدری برای جابه جایی پول مشکل پیدا کرده و بدقول شده اند که هندی‌ها و پاکستانی‌ها به واقع ناراضی هستند و تمایلی به ادامه همکاری با طرف ایرانی ندارند. با وجود تحریم‌ها و بوروکراسی سنگین واردات در ایران عملاً تجار نه فقط در صنف برنج بلکه در اکثر مشاغل با محدودیت‌های فراوانی روبرو شده اند و با ادامه این روند تجارت و به شکل مشخص واردات نابود خواهد شد. حالا شاید این تصور پیش بیاید که مگر توقف واردات چه تأثیرات منفی دارد؟ کاملاً مشخص است که تأثیر مستقیم کاهش واردات عدم تامین نیاز کشور و بروز التهاب در بازار است. وقتی جنس وارد نشود قیمت‌ها چگونه باید مهار شود و چطور می‌تواند به تقاضای مصرف کننده پاسخ داد؟ متاسفانه باید بگوییم نفس‌های واردات به شمارش افتاده و بدون تردید التهاب بازار قابل پیش بینی است. با این شرایط نه از انجمن و نه از واردکنندگان نمی‌توان انتظار داشت که بازار را مهار کنند.

را به چشم برادر می‌بینم و هیچ وقت اطلاعات کذب برای سفید نشان دادن وضعیت نمی‌دهم، چرا که شفافیت در کار خیلی مهم است. اعضای مجمع همواره به دنبال کارایی بهتر مجموعه هستند نه حاشیه و من هم در طول دوران خدمت همیشه در خدمت مجمع بوده‌ام. بنابراین کسانی که با بنده آشنایی دارند می‌دانند که هیچ وقت مجموعه را فدای فرد نمی‌کنم. فکر می‌کنم به همین دلیل مجدداً دوستان لطف داشتند و رای دادند تا در این بخش به کار ادامه بدهیم.

در مجمع اخیر گزارش مفصلی از فعالیت‌های انجمن ارائه شد، این شفافیت و ارائه گزارش تفصیلی و دقیق از فعالیت‌ها به چه شکلی ادامه پیدا خواهد کرد و اعضا چگونه در جریان کلیه فعالیت‌ها قرار می‌گیرند؟

روند ارائه گزارش که بصورت فصلی است و تمام تلاش ما این است که این رویه ادامه دار باشد. هر اطلاع رسانی درخصوص کوچکترین جزئیات از طرف دبیر خانه مجمع ارائه می‌شود. خدا را شکر هیچ نقطه ابهامی در این مورد نداریم و در آینده هم به همین مسیر ادامه می‌دهیم. به هر حال این حق اعضا است که از فعالیت‌های انجمن به شکل دقیق و کامل مطلع باشند و سعی شده با شفافیت به صورت کاملاً مشخص گزارش‌های لازم ارائه شود.

چه پیشنهادی برای تقویت تعامل و همکاری انجمن با اعضا و توجه به انتظارات و خواسته‌های اعضا دارید؟

با وجود تلاش‌های بسیاری از دوستان ولی متاسفانه برخی اعضا خواسته‌های نادرستی از مجمع دارند. انجمن تا جایی که بتواند به خواسته‌های به حق رسیدگی و جلسات منظم برگزار می‌کند. من به غیر از رابطه دوستی و همکاری هیچ مرادده‌ای با آقای اخوان در جایگاه ریاست انجمن ندارم ولی وقتی تلاش‌های شبانه روزی ایشان را در کنار برخی کم لطفی‌ها می‌بینم واقعا متأثر می‌شوم. در وضعیت فعلی واقعا انجمن مهجور مانده و مشکل اصلی تحریم‌ها و عملکرد دستگاه‌های مربوطه است. به طوری که در حال حاضر واردکنندگان با سختی‌های فعلی نمی‌توانند فعالیت داشته باشند. از نحوه پرداخت برای خرید اجناس تا مشکلات گمرکی و ترخیص کالا و تخصیص ارز. این وضعیت برای همه اعضا مشکلات زیادی ایجاد کرده است.

فکر می‌کنید مهمترین مشکل فعلی اعضای انجمن در چه بخشی هست؟

عدم برنامه ریزی مدون توسط دولت و بخشنامه‌های متعدد و ضربه زننده. طبق اعلام رسمی خود دولت با توجه به نیاز و کشور، ما حداقل احتیاج به یک میلیون و دویست هزار تن برنج وارداتی داریم اما دولت اعلام کرده تا وقتی حتی یک کیلو برنج در انبار موجود باشد اجازه واردات نمی‌دهیم. پس به عنوان مثال

گفت‌وگو با حمیدرضا اسکندری
عضو هیات مدیره انجمن:

مهار بازار بدون برنج وارداتی ممکن نیست

نمی‌توان بازار دومین کالای اساسی کشور را رها کرد

حمیدرضا اسکندری یکی از اعضای فعال هیات مدیره انجمن واردکنندگان برنج به شمار می‌رود که سابقه فعالیت در هر دو بخش برنج خارجی و داخلی را دارد و معتقد است بازار این دو کالا از یکدیگر کاملاً مجزا است. اسکندری در گفت‌وگو با برنج نامه بر ضرورت ساماندهی بازار برنج و تعیین تکلیف وضعیت واردات این کالا تاکید کرده و نسبت به استمرار وضعیت موجود که نگرانی واردکنندگان و اعضای انجمن را نیز در پی داشته هشدار داد.

مسئله بعدی پیگیری رفع ممنوعیت واردات از اول اذر است که باید این مسئله طبق قانون انجام شود. فصل ممنوعیت که به پایان می‌رسد زمان صدور مجوزهای لازم برای واردات است و واردکننده باید بداند که در چه مقطعی به چه میزان می‌تواند نسبت به واردات کالا اقدام کند. بلا تکلیفی و وضعیت موجود در این بخش همه اعضا را نگران کرده است.

مسئله دیگر ترخیص کالاهای موجود در بنادر و کمرگات بر اساس مصوبات است که بتوانیم به صورت ۱۰۰٪ کالای باقیمانده را ترخیص کنیم. یکی از اهداف مورد نظر در این بخش جلوگیری از افزایش هزینه‌های انبارداری و از آن مهمترین تخریب و تضييع کالا یا فساد برنج است. این واقعا قابل قبول نیست که کالای وارد شده در گمرک بماند و به دست متقاضی نرسد. هم به کنترل بازار کمک نشود و هم سرمایه واردکننده از بین برود.

به عنوان عضو هیات مدیره انجمن واردکنندگان مهمترین وظیفه و هدف انجمن در شش ماه دوم سال جاری و در حوزه بازار برنج را چه موضوعاتی می‌دانید؟

مهمترین موضوع فعلی مورد توجه انجمن و هیات مدیره پیگیری مسئله تخصیص و تامین ارز از طریق وزارت جهاد کشاورزی و بانک مرکزی است که برای اعضای انجمن نیز از اولویت برخوردار است. ما در حال حاضر باید برای حفظ اعتبار تجار ایرانی در قبال فروشندگان خارجی تلاش کنیم که این مسئله مطالبه اعضای انجمن و اصلی ترین مسئله در امر واردات برنج است. حقیقت این است که صادرکننده و فروشنده هندی، پاکستانی یا در هر کشور دیگری از وضعیت فعلی رضایت ندارد. عدم پرداخت به موقع مطالبات فروشندگان خارجی موجب شده تمایلی به ادامه همکاری با تجار ایرانی نداشته باشند و اعتبار بازرگانان ما به این شکل پس از سال‌ها خوشنامی زیر سوال می‌رود.

انجمن واردکنندگان در ماه‌های اخیر وارد حوزه

**برنج خارجی در بخشی از مناطق کشور
خصوصاً استان‌های جنوبی و جنوب شرقی
مصرف کننده خودش را دارد و اصلاً برنج
داخلی در این مناطق استفاده نمی‌شود.
موضوع دیگر تفاوت قیمت برنج خارجی
است که دهک‌های آسیب پذیر جامعه
می‌توانند با قیمت مناسب تر از این برنج
استفاده کنند. اگر قرار باشد این برنج با این
قیمت و برای مصرف کنندگان خودش تهیه و
تامین نشود بدون شک التهاب بی سابقه‌ای
در بازار ایجاد می‌شود. در واقع مهار و کنترل
بازار بدون برنج وارداتی ممکن نیست**

مصرف کنندگان خودش تهیه و تامین نشود بدون شک التهاب بی سابقه‌ای در بازار ایجاد می‌شود. در واقع مهار و کنترل بازار بدون برنج وارداتی ممکن نیست.

**در ماه‌های اخیر موضوع عدم اختصاص ارز دولتی
به واردات برنج مطرح شده، در صورت تحقق این
امر طبقات ضعیف جامعه و دهک‌های پایین چطور
می‌توانند به برنج ارزان قیمتی که قبلاً در بازار وجود
داشته دسترسی پیدا کنند؟**

مسئله تخصیص ارز به واردات برنج در بودجه امسال دیده شده و اگر قرار باشد پایه ارزی تغییر کند باید پیش بینی لازم در بخش کالا برگ الکترونیکی انجام شود و تدابیر لازم را در نظر بگیرند. همانطور که عرض کردم این موضوع بسیار مهم است و یکی از شاخصه‌های عملکرد دولت در مسئله امنیت غذایی به شمار می‌رود. ما در مورد دومین کالای اساسی کشور صحبت می‌کنیم که بدون تردید نمی‌توان بازار، تامین کالا و قیمت آن را رها کرد.

**و به عنوان سوال پایانی اگر ایده خودکفایی برنج
تحقق یابد مصرف کنندگان در جنوب و نواحی
جنوب شرق کشور که عادت به استفاده از برنج
خارجی داشته اند با تغییر ذائقه از برنج داخلی
استقبال می‌کنند؟**

مسئله اصلی در این بخش از دست رفتن کنترل قیمت‌ها و تورم در بازار برنج است. ضمن اینکه ما با مشکلات جدی در حوزه تولید و محدودیت منابع آب و زمین‌های کشاورزی هم مواجه هستیم. در نهایت تصور من این است که تغییر ذائقه به زودی اتفاق نمی‌افتد اما مشکلات اصلی مسائل و موانع زیست محیطی و در ادامه کنترل قیمت بازار برنج است.

**خرید برنج داخلی هم شده، به نظر شما این اقدام
با چه هدفی صورت می‌گیرد؟**

همانطور که می‌دانید بسیاری از اعضای انجمن سابقه و تجربه فعالیت در حوزه برنج داخلی را نیز داشته‌اند. بر این اساس طبیعی است که همزمان با توفیق واردات باز هم از سرمایه گذاری در این بخش استقبال شود. ما برندهای معتبر و شناخته شده‌ای در این حوزه داریم اما مسئله اصلی این است که موضوع حمایت از برنج داخلی نباید به واردات گره بخورد. این اقدام اعضا در مسیر کمک به کشاورزان شمال کشور و کنترل بازار برنج بوده که به نظر من بسیار هم ارزشمند بود و تأثیرات خودش را داشت. همانطور که اعضا حسن نیت خودشان را در این بخش نشان دادند حالا انتظار دارند وضعیت واردات هم ساماندهی شود.

**ورود انجمن به حوزه خرید برنج داخلی چه
تأثیراتی بر بازار برنج داشته است؟**

به هر حال بر کسی پوشیده نیست که بازار برنج داخلی دچار مشکل بود و اعضای انجمن بیش از هزار میلیارد تومان در این بخش هزینه کردند. طبیعتاً این سرمایه گذاری به خروج بازار برنج از رکود کمک کرد و به نفع کشاورزان شمال کشور بود. بخشی از مشکلات این حوزه با همکاری و تعامل انجمن و اعضا مرتفع شد.

**با گذشت چندین ماه از ممنوعیت واردات برنج
خارجی وضعیت بازار این کالای تأثیرگذار در ماه‌های
آتی را چطور پیش بینی می‌کنید؟**

این مسئله کاملاً روشن و قابل پیش بینی است. یک نیازی در کشور وجود دارد و یک کسری مشخص در بازار که باید با واردات برنج خارجی تامین شود. تجربه نشان داده اگر واردات بخش خصوصی انجام نشود مشکلات زیادی در این حوزه ایجاد خواهد شد. ۷۰٪ از واردات برنج بخش خصوصی هم توسط اعضای انجمن صورت می‌گیرد. اگر این واردات انجام نشود مسلماً کسری برنج، عدم تناسب عرضه و تقاضا، التهاب در بازار و در پی آن تورم پیش روی خواهد بود. چند سال پیش تجربه این موضوع را داشتیم که دولت از واردکنندگان می‌خواست نسبت به واردات اقدام کنند. اینبار هم تکرار چنین اتفاقاتی متأسفانه قابل پیش بینی است.

**اگر ممنوعیت واردات مستمر باشد به نظر شما
تولید برنج داخلی برای تامین نیاز بازار کافی است
و کمبود برنج خارجی در این بخش مشکل ساز
نخواهد شد؟**

این دو بازار کاملاً از هم مجزا است. برنج خارجی در بخشی از مناطق کشور خصوصاً استان‌های جنوبی و جنوب شرقی مصرف کننده خودش را دارد و اصلاً برنج داخلی در این مناطق استفاده نمی‌شود. موضوع دیگر تفاوت قیمت برنج خارجی است که دهک‌های آسیب پذیر جامعه می‌توانند با قیمت مناسب تر از این برنج استفاده کنند. اگر قرار باشد این برنج با این قیمت و برای

کیفیت برنج وارداتی در چهار مرحله ارزیابی می شود

نظارت خاصی بر کیفیت برنج داخلی وجود ندارد

امروزه و به لطف پیشرفت علم و تکنولوژی همچنین حساسیت و تاثیر مواد غذایی بر سلامتی جامعه ارزیابی و نظارت دقیقی در این حوزه وجود دارد که در کشورهای مختلف جهان با دقت نظر اعمال می شود. به همین دلیل شاخصه های استاندارد محصولات خوراکی که تاثیر زیادی بر طول عمر و سلامت انسان ها دارد روز به روز دستخوش تغییر شده و به روز می شوند اما بر اساس قوانین مبادی قانونی باید کیفیت و سلامتی مواد غذایی وارداتی یا حتی تولید شده در هر کشوری را مورد بررسی قرار دهند. به همین بهانه و پیرامون این موضوع پای صحبت های مهندس نیما حبیبی مدیر عامل شرکت بازرسی آلتون هونانیک ویرا نشستیم تا در خصوص نحوه نظارت و بررسی سلامت محصولات غذایی خصوصا برنج وارداتی و برنج تولید داخل در این زمینه گفت و گو کنیم.

تعامل و همکاری با اعضا و انجمن واردکنندگان برنج توضیح بدهید.

حوزه مواد غذایی حساس ترین زمینه بازرسی می باشد علت این موضوع ارتباط مستقیم این زمینه با سلامت هموطنان عزیز است. در مقاطع کنونی دستگاه های نظارتی زیادی به عنوان ناظران سلامت مواد غذایی وارداتی و تولیدی از جمله سازمان ملی استاندارد، سازمان غذا و دارو، وزارت بهداشت، وزارت جهاد کشاورزی و ... فعالیت می کنند که شرکت های بازرسی به عنوان بازوی اجرایی سازمان ملی استاندارد جمهوری اسلامی ایران فعالیت می کنند. در خصوص همکاری با اعضا و انجمن واردکنندگان برنج شرکت آلتون هونانیک ویرا با توجه به سابقه ی همکاری با تعداد کثیری از اعضا ریزنی ای را با هیات مدیره انجمن انجام داد که نتیجه آن ارائه خدمات ویژه به اعضای محترم انجمن می باشد. مجموعه هونانیک در فرآیند واردات کالای برنج واردکنندگان را یاری کرده و با رعایت تمام الزامات مربوط تمام سعی خود را در خصوص حفظ سرمایه مالی و زمانی ایشان در نظر می گیرد. در این خصوص تایید گردید که این شرکت برای واردکنندگان عزیز و اعضا انجمن تسهیلات ویژه ای در خصوص کارمزد بازرسی ارائه می نماید، همچنین بخش ویژه ای در همه بخش های مجموعه جهت راهنمایی واردکنندگان برنج عضو انجمن راه اندازی شد که ایشان را در خصوص

در ابتدا به صورت مختصر ضمن معرفی مجموعه خودتان از سوابقی که در عرصه آزمایش و استاندارد بررسی شاخصه های سلامت مواد غذایی داشتید برای ما بگوئید.

مجموعه بازرسی آلتون هونانیک ویرا در سال ۱۳۸۸ فعالیت خود را به عنوان پیمانکار بازرسی خارجی برای شرکت های بازرسی فعال در این زمینه شروع نمود و پس از اخذ مجوزهای لازم از سازمان ملی استاندارد ایران و سازمان تائید صلاحیت ایران در سال ۱۳۹۰ به شکل مستقل وارد صنعت بازرسی گردید. این مجموعه جزء معدود شرکت های بازرسی با هویت کاملاً ایرانی و فعال در تمام عرصه ها در خارج از کشور می باشد. هم اکنون این شرکت با دارا بودن ۱۹ نمایندگی خارجی و ۷ شعبه فعال داخل کشور دارای بخش های مجزا و مستقلی در حوزه بازرسی از جمله بازرسی فنی در زمینه نفت و گاز جوش، NDT، کالاهای وارداتی، مواد غذایی، انرژی و ... می باشد. در رزومه شرکت همکاری با شرکت های بزرگ واردکنندگان و تولیدکنندگان زیادی به چشم می خورد که با توجه به خط مشی شرکت بر مبنای استاندارد ISO 17020 بر حفظ محرمانگی از ذکر کردن اسم ایشان معذورم.

در مورد فعالیت حال حاضر تون در این حوزه، نحوه

ارزیابی فروشنده و پیدا کردن آزمایشگاه مربوطه در خارج کشور، ارسال نمونه به داخل کشور و ... تا انتهای فرآیند بازرسی یاری نماید.

چه شاخص‌ها و استانداردهایی در موضوع واردات برنج مورد توجه هست و کدام یک از اولویت مهمتری برخوردار است؟

در خصوص شاخصه‌های بازرسی برنج سازمان ملی استاندارد ایران استانداردهای مختلفی را طی سالیان گذشته تدوین نموده است که به طور دوره‌ای و سالیانه به روزرسانی می‌گردد. از جمله استانداردهای ملی ایران می‌توان به Isiri-127 مربوط به برنج - ویژگی‌ها و روش آزمون Isiri2705 - روش اندازه‌گیری رطوبت دانه، Isiri5925 خوراک انسان بیشینه رواداری مایکوتوکسین‌ها - Isiri13116 آفت کش‌ها - مرزبیشینه مانده آفت کش‌ها - حبوبات و تعدادی دیگر اشاره نمود، که از بین آنها Isiri-127 مهمترین و کاربردی ترین استاندارد تدوین شده برنج می‌باشد. در خصوص این استاندارد به طور خلاصه باید گفت با توجه به این موضوع که برنج بعد از گندم مهمترین منبع تامین کننده غذای کشورماست لذا نظارت برکیفیت آن نیز به همان اندازه مهم می‌باشد. ۹۰ درصد برنج تولیدی دنیا در قاره آسیا که محل زندگی ۶۰ درصد جمعیت جهان می‌باشد تولید می‌گردد لذا استاندارد مربوطه در طی سال‌های متمادی بر اشکال مختلف در این خصوص بومی سازی شده است. به عنوان مثال موارد مهمی که استاندارد Isiri-127 به آن می‌پردازد بدین صورت است: طبقه بندی برنج؛ که به موارد دانه خیلی بلند، دانه بلند، دانه متوسط و برنج گرده می‌پردازد، طبقه بندی برنج از نظر شکل دانه که برنج قلمی، برنج دانه متوسط، برنج دانه کوتاه و برنج گرد است؛ حجم دانه که با پارامترهای طول و عرض و ضخامت محاسبه می‌گردد. در آخر هم رطوبت دانه برنج که کد میزان آن با استفاده از دستگاه‌های رطوبت سنج توسط بازرس انجام می‌گیرد. موارد بسیار زیاد دیگری نیز در این استاندارد بررسی می‌گردد که از حوصله ی این مصاحبه خارج است.

ساده ترین راه عضویت این واردکنندگان در انجمن واردکنندگان برنج ایران می‌باشد، چرا که تمامی شرکت‌های عضو تمام این مراحل را طی نموده‌اند.

آیا این آزمایش‌ها و بررسی‌ها برای برنج داخلی هم انجام می‌شود؟

در خصوص برنج داخلی اگر بخواهیم صادقانه صحبت کنیم نظارت بر استاندارد و کیفیت آنها به میزان برنج وارداتی صورت نمی‌پذیرد. لذا همانطور که می‌دانیم خرید برنج داخلی کمی برای مصرف کنندگان عزیز سختی‌هایی به همراه دارد، زیرا ناظر خاصی در این خصوص وجود ندارد و صرفاً بر مبنای توضیحات فروشنده و اعتماد ایشان معامله انجام می‌پذیرد.

موضوع برنج‌های ساختگی صنعتی یا پلاستیکی چه بود و آیا اصلاً چنین مشاهداتی شما یا همکارانتون در ایران داشتید؟

همه چیز از یک کلیپ در فضای مجازی شروع شده، کارخانه‌ای که محصول آن هیچ ربطی به برنج نداشت اما متأسفانه افراد سودجو با صداگذاری آن را منتسب به تولید برنج نمودند. درواقع طی سالیان اخیر در فضای مسموم مجازی شاهد موارد زیادی از این دست بوده ایم و هیچ‌کدام هم واقعیت ندارد.

چه توصیه ای برای واردکنندگان و اعضای مجمع در خصوص انتخاب محصول و برنج مورد نظر از کشور مبدأ دارید؟ این افراد باید به چه شاخصه‌ها و استانداردهایی توجه کنند؟

واقعیت اینکه از نظر مجموعه ما با توجه به نظارت‌های سخت گیرانه‌ای که همیشه بر واردات برنج وجود داشته، طی سالیان اخیر الحمدالله هیچ گونه محموله بی کیفیتی مشاهده نکرده ایم و علی رغم تمام سخت گیری‌ها و آزمونهای مختلف کیفیت برنج وارداتی به ایران در بالاترین سطح خود قرار داشته است، لذا تنها پیشنهاد ما برای واردکنندگان عزیز ادامه این مسیر می‌باشد.

کنترل کیفیت برنج وارداتی چگونه و در چند مرحله انجام می‌شود؟ درواقع مصرف کننده نهایی چگونه می‌تواند از سلامت و کیفیت برنج مصرفی (چه داخلی و چه خارجی) اطمینان حاصل کند؟

کنترل کیفیت برنج وارداتی طی ۴ مرحله انجام می‌پذیرد: مرحله اول حضور بازرسی در کارخانه تولید کننده و بررسی مواردی است که به شکل ظاهری با تخصص‌های لازم امکان دارد، سپس در مرحله دوم نمونه برداری از محموله بر طبق استانداردهای مربوطه و طی فرآیند چندروزه و ارسال نمونه به آزمایشگاه می‌باشد. مراحل بعدی تکرار مراحل فوق در کشور بعد از رسیدن بار در گمرک توسط بازرسان داخلی و ارسال نمونه به آزمایشگاه‌های داخل کشور می‌باشد. این مراحل توسط بازرسان شرکت‌های بازرسی با همکاری آزمایشگاه‌های مورد تایید سازمان ملی استاندارد صورت می‌پذیرد. بنابراین پیشنهاد ما اینست که مصرف کنندگان برای اطمینان خاطر از واردکنندگان معتبری که محموله وارداتی آنها طی فرآیند فوق وارد کشور شده است خرید کنند.

غذایی که نباید از سفره حذف کرد؛

برنج بخورید اما چاق نشوید!

خورش بیشتر، برنج کمتر

ما معمولا برنج را خالی نمی‌خوریم و آن را همراه با خورش یا در ترکیب با مواد غذایی دیگر، مصرف می‌کنیم. برای اینکه مصرف برنج را کاهش دهید و غذایی مغذی‌تر بخورید، سعی کنید مقدار برنج را کمتر کنید و مواد غذایی کنار برنج را بیشتر مصرف کنید. برای اینکه در مصرف برنج به تعادل برسید، از قانون یک سوم پیروی کنید. بر اساس این قانون، در هر وعده از غذای شما، یک سوم آن باید به برنج اختصاص پیدا کند. یک سوم دیگر، خورش، مرغ یا هر غذایی باشد که در کنار برنج مصرف می‌کنید. یک سوم آخر هم باید سبزیجات یا سالاد باشد. این ترکیب، کمک می‌کند که مدت بیشتری سیر بمانید و مقدار زیادی فیبر مصرف کنید. در عین حال مواد مغذی مورد نیاز بدن‌تان هم در رژیم غذایی جای گرفته و نیاز بدن را مرتفع می‌کند.

غذا خوردن در بشقاب کوچک

موقع خوردن غذاهای برنجی، از یک بشقاب کوچک‌تر استفاده کنید. بشقاب کوچک‌تر باعث می‌شود که کمتر برنج بکشید و در مجموع، کمتر بخورید. بسیاری از ما عادت داریم یک بشقاب بزرگ برمی‌داریم و آن را از برنج پر می‌کنیم. حتی اگر در انتهای غذا خوردن سیر شده باشیم، برنج داخل بشقاب را تا انتها می‌خوریم که اصطلاحا اصراف نشود. توجه به اصراف نشدن غذا قطعا عادت پسندیده‌ای است اما راه حل ایده آل این است که از ابتدا با ظرفی کوچک‌تر حجم کمتری از غذا و مخصوصا برنج را مصرف کنیم. بر این اساس لازم است همیشه از ظروف کوچک برای سرو غذا استفاده کنید. اگر به غذای بیشتری نیاز داشتید می‌توانید دوباره مقداری برنج بکشید.

کنترل حجم غذا

در برخی مناطق شمالی کشور در هر سه وعده غذایی از برنج استفاده می‌شود عاداتی که در برخی کشورهای شرق آسیا هم مشاهده می‌شود. از منظر علم تغذیه شما می‌توانید در تمام

مصرف بیش از حد برنج موجب چاقی است، با این وجود پزشکان تغذیه توصیه می‌کنند این ماده مهم غذایی خصوصا در سفره خانوار ایرانی را حذف نکنید بلکه به درستی و به شکل اصولی از آن استفاده کنید. بسیاری از مردم دنیا روزانه در رژیم غذایی خود برنج مصرف می‌کنند و در واقع نمی‌توانند بدون برنج زندگی کنند اما مصرف برنج باید به چه شکل و شیوه‌ای انجام شود تا به جای بروز چاقی، بالا رفتن قند و سایر مضرات احتمالی تنها از خواص و فواید این غذای ایرانی بهره ببریم؟

چرا نباید برنج را از رژیم غذایی مان حذف کنیم؟

برنج یکی از مهم‌ترین مواد غذایی در رژیم غذایی بسیاری از کشورهای دنیا از جمله در ایران است. بیشتر غذاها و خصوصا غذاهای سنتی ما مخصوصا در میهمانی‌ها همراه با برنج خورده می‌شوند. به طور مثال نمی‌توانید فسنجان، قیمه، قورمه سبزی و یا حتی کباب‌های لذیذ ایرانی را بدون برنج مصرف کنید. نمی‌توانید غذاهای ترکیبی برنج مثل باقالی پلو، عدس پلو، سبزی پلو و ... را از رژیم خود حذف کنید و طعم‌های جذاب و خاطره انگیز این غذاها را به فراموشی بسپارید. این روزها به خاطر اینکه بسیاری از مردم رژیم غذایی خود را به سمت استفاده از محصولات سالم و با کربوهیدرات کمتر تغییر داده‌اند، برخی از غلات دیگر جایگزین برنج شده‌اند. با این وجود برخی با حذف برنج به سراغ استفاده از فست فودها و غذاهایی می‌روند که با چربی و کالری به مراتب بیشتر خاصیت و فواید برنج را نیز ندارند و به سلامتی جسمی اعضای خانواده آسیب جدی وارد می‌کنند.

سه ترفند برای کاهش مصرف برنج

تا اینجا متوجه شدیم که مصرف برنج سفید لزوما به افزایش وزن منجر نمی‌شود؛ در نتیجه نباید مصرف آن را قطع کنید و فقط می‌توانید با کمک روش‌های زیر، مصرف آن را کاهش دهید و مواد مغذی دیگر را جایگزین کنید، با این روش هم یکی از خوشمزه‌ترین و مهمترین غذاهای رایج و سنتی ایرانی را مصرف می‌کنید و هم از سلامتی خودتان مراقبت می‌کنید.

برنج خواص زیادی دارد و حذف آن از رژیم غذایی یکی از بزرگترین اشتباهاتی است که برخی از افراد مرتکب می‌شوند. به جای این که بخواهیم برای لاغری برنج را از برنامه غذایی خود حذف کنیم بهتر است که یاد بگیریم که چگونه برنج بخوریم که چاق نشویم و از غذای خوشمزه و سنتی ایرانی به درستی در سبد غذایی خودمان استفاده کنیم

وعده‌های غذایی از برنج استفاده کنید بدون اینکه وزن‌تان بالا برود. تنها نکته‌ای که باید در نظر بگیرید این است که حجم غذایی که می‌خورید را کنترل کنید. می‌توانید با کمک کالری‌شماری، حجم برنج هر وعده را مشخص کنید و بیشتر از آن نخورید. اگر در کنترل حجم برنج دقت کافی داشته باشید هیچ مشکلی با خوردن برنج در تمام وعده‌ها نخواهید داشت. هرچند معمولاً در سفره خانواده ایرانی برنج در یک یا دو وعده غذایی و مشخصاً در وعده‌های ناهار و شام استفاده می‌شود.

چگونه کالری برنج را کاهش دهیم؟

برای کاهش میزان کالری برنج هم روش‌های جالبی وجود دارد مثلاً کافی است یک قاشق چای‌خوری روغن نارگیل به آب در حال جوش اضافه کرده و سپس نصف فنجان برنج به آن بیافزایید؛ بعد اجازه دهید که برنج برای ۲۰ تا ۴۰ دقیقه بجوشد تا کاملاً بپزد.

سپس این برنج را برای ۱۲ ساعت در یخچال بگذارید. میزان نشاسته مقاوم این برنج ده برابر بیشتر از برنج‌های پخته‌شده به روش معمولی است و کالری آن تا ۶۰ درصد کمتر خواهد بود.

ویتامین‌های برنج

برنج انواع مختلفی دارد و پرمصرف‌ترین نوع برنج در جهان، برنج سفید است. برنج در صورتی که به‌صورت صحیح پخت شود و همچنین متعادل نیز مصرف شود، می‌تواند یکی از سالم‌ترین غذاها باشد. برنج سفید همان دانه برنج قهوه‌ای است که سبوس آن گرفته شده و به همین علت زمان پخت آن سریع‌تر است و عطر و طعم بهتری دارد.

مدت‌زمان بیشتری می‌توان برنج سفید را نگه داشت اما ارزش غذایی‌اش نسبت به برنج قهوه‌ای کمتر است. برنج سفید طبیعتی خشک و سرد دارد و سرشار از آهن، فسفر، ویتامین B1، کلسیم، منیزیم، پتاسیم، سلنیوم، ویتامین B3، ویتامین B5 و مس است.

آنچه مسلم است برنج خواص زیادی دارد و حذف آن از رژیم غذایی یکی از بزرگترین اشتباهاتی است که برخی از افراد مرتکب می‌شوند. به جای این که بخواهیم برای لاغری برنج را از برنامه غذایی خود حذف کنیم بهتر است که یاد بگیریم که چگونه برنج بخوریم که چاق نشویم و از غذای خوشمزه و سنتی ایرانی به درستی در سبد غذایی خودمان استفاده کنیم.

اجرای اجباری استاندارد برنج بسته بندی

چرا برنج ایرانی آزمایش نمی شود؟

نقش دارند موضوع آفت‌ها هستند؛ محصولات باید فاقد موارد آفت قارچی، آرسنیک و... که به سلامتی انسان آسیب می‌زند، باشد. عرفانی با اشاره به کشوری مانند ژاپن عنوان کرد: یکی از کشورهایی که روی مؤلفه‌های استاندارد محصولات کشاورزی سختگیری بسیاری دارد ژاپن است که ایران معمولاً صادراتی به آنها ندارد. وی ادامه داد: برخی کشورهای اروپایی یا کشورهایی مانند کانادا و استرالیا شاخص‌های خاص خود را دارند بعضاً پیش می‌آید محصولی وارد کشور هدف شده و با آنالیز مشخصات محصول، محموله فاقد استانداردهای لازم تشخیص داده شده است و برگشت می‌خورد. این امر خسارت‌های سنگینی به صادرکننده وارد می‌کند و اعتبار آن را زیرسوال می‌برد که در برخی موارد غیر قابل جبران است؛ به عنوان مثال در ارتباط با شاخص‌های اصلی که در برخی کشورها بسیار سختگیرانه عمل می‌شود موضوع فلزات سنگین در محصولات ما است. وی اظهار کرد: با آزمایش‌های زیادی که در سال‌های اخیر انجام شده و حتی برای سمومی که در مزارع مختلف مورد استفاده قرار گرفته، مزارع عاری از این خطرات چه در بحث فلزات سنگین مانند سرب و چه باقی مانده سموم در غلات مانند برنج بوده است. حداقل در ۳۰ تا ۴۰ مزرعه‌ای که مورد آزمایش قرار داده‌ایم، مشکلی وجود نداشته است.

بالاخره استاندارد ۱۲۷ محقق شده یا می‌شود

این محقق در پاسخ به چرایی برگشت برخی محموله‌های صادراتی برنج عنوان کرد: برگشت برنج شایعه است؛ حتی اگر محموله‌ای برگشت شود این گونه نیست که محصول فاقد شاخص‌های لازم برای مصرف بوده باشد چون گفته شد شاخص کشور هدف ویژه خودش است. وی تصریح کرد: هر یک از مؤلفه‌های تعیین شده در استانداردهای ۱۲۷ دوباره خود شاخص‌های جداگانه‌ای دارند. مثلاً در ارتباط با مایکوتوکسین‌ها (متابولیت ثانویه سمی است که جانداران زیرشاخه قارچ‌ها را تولید می‌کنند و به بیماری و مرگ انسان و حیوان

بر اساس مصوبات یکصد و پانزدهمین اجلاس هیئت شورای عالی استاندارد که ۲۸ بهمن ۱۴۰۰ به ریاست رئیس جمهور برگزار شد «با اجرای اجباری استاندارد ملی ایران به شماره ۱۲۷ تحت عنوان «برنج، ویژگی‌ها و روش‌های آزمون» برای انواع برنج بسته‌بندی شده در واحدهای صنعتی، موافقت گردید.» و مرداد ماه امسال رئیس جمهوری الزام کرد در بازه زمانی ۵ ساله باید این استاندارد برای تمام محصولات تولیدی کشور انجام شود؛ همان گونه که اجرای استاندارد ۱۰۴ برای گندم الزام شد.

رحمان عرفانی مقدم یکی از کارشناسان حوزه برنج و از محققان سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی از زیرمجموعه‌های وزارت جهاد کشاورزی درباره مؤلفه‌های تدوین شده برای اجرای استاندارد ۱۲۷ گفت: مسؤولان مربوط به هر حوزه، استانداردها را هر چند سال یک بار متناسب با پیشرفت‌های جهانی به‌روزرسانی می‌کنند. به عنوان نمونه استاندارد ۱۲۷ (استاندارد ملی برنج) در چندین مرحله مورد تجدیدنظر قرار گرفته است. آخرین به‌روزرسانی در این حوزه مربوط به ۱۴۰۰ است که تجدیدنظر هشتم بود.

چالش صادرات؛ عدم سختگیری ما و سختگیری آن‌ها

عرفانی با بیان این که هر کشوری استانداردهای خاص خود را دارد، ادامه داد: برخی کشورها استانداردهای سختگیرانه‌ای دارند؛ از این رو لحاظ کردن برخی مؤلفه‌ها برای محموله‌های صادراتی باید سختگیرانه‌تر پیگیری شود؛ اما در ارتباط با برنج ایرانی چون صادرات عمده‌ای به کشورها نداشتیم این شاخص‌ها خیلی سختگیرانه نبوده است. به عنوان مثال کشورهای حاشیه خلیج فارس به شکل ظاهری برنج و مؤلفه‌های فیزیکی محصول اهمیت زیادی می‌دهند بنابراین هنگام صادرات نباید برنج داخلی با نوع خارجی مخلوط شده باشد. این کارشناس حوزه برنج درباره برگشت محصولات صادراتی کشاورزی تصریح کرد: مهم‌ترین مساله که در برگشت محصولات

می‌انجامد)، آفت‌ها، فلزات سنگین (سرب، کادمیوم، آهن، روی و...) برای هر کدام شاخص‌های جداگانه تعریف شده است.

تجهیزات آزمایشگاهی کامل نیست

عرفانی در ادامه اظهار کرد: مشکل ما ممکن است در برخی زمینه‌ها نبود دستگاه‌های لازم برای آنالیز باشد. دستگاه‌ها محدود بوده از این رو آنالیز انجام نشده و محصولات صادر شده‌اند. این کارشناس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با تاکید بر این که تمام آنالیزهایی که در ایران انجام می‌شود حاکی از استاندارد برنج ایرانی دارد، گفت: برنج ایرانی در حد استانداردهای ملی چه در باقی مانده سموم و چه عناصر قارچی و فلزات سنگین فاقد آلودگی است. در نتیجه برنج ایرانی در چارچوب استاندارد ۱۲۷ قرار دارد. ممکن است کشور خاصی شاخص‌هایی تعریف کرده باشد که تولیدات را در سطح یک محصول ارگانیک قرار داده باشد. در این خصوص باید توافق شود و در برخی موارد برای صادرات با کشور هدف به تعریف مشترک رسید.

پس ماجرای الزام چیست؟

اما اگر استاندارد ۱۲۷ در کشور برای برنج رعایت می‌شود چرا دولت دوباره این موضوع را مورد تاکید قرار داده و الزام کرده این استاندارد در بازه زمانی ۵ ساله باید به طور کامل اجرا شود. عرفانی در پاسخ به این سوال گفت: استانداردها و شاخص‌ها هر چند سال یک بار تجدیدنظر می‌شود یعنی اگر مثلاً باقی مانده سموم درباره یک محصولی ایکس درصد PPM بوده، عدد این شاخص در استانداردهای جدید کمتر و به اصطلاح سختگیرانه تر می‌شود. وی اظهار کرد: سختگیرانه تر کردن استانداردها و رعایت بیشتر موارد به این معنی نیست که استانداردها رعایت نمی‌شده بلکه بازنگری در مؤلفه‌ها است. مثلاً در سال جاری حدود ۱۰۰ هکتار زمین، تولید برنج بدون استفاده از هر نوع آفت کش یا سمومی انجام شده که در ادامه این عدد به چند هزار هکتار افزایش می‌یابد؛ ضمن این که وقتی محصولات انباری آفت می‌زند نشان از سلامت محصولات داشته و اگر محصولی آلوده باشد حتی حیوانات هم آن را مصرف نمی‌کنند.

شاخص‌های ۱۲۷ کدامند؟

شاخص‌ها در استاندارد ۱۰۴ (استاندارد ملی گندم) ۱۶ مورد است این عدد برای برنج چقدر است؟ عرفانی در پاسخ به این پرسش عنوان کرد: شاخص‌های اصلی بر اساس مواد خارجی و معدنی است. نخست «اندازه‌گیری فلزات سنگین» است. موضوع «آفت‌ها» مانند شپشک و سرخ‌طومی‌ها، «باقی مانده سموم» هم نباید در دانه وجود داشته باشد. «میزان رطوبت» در محصول مؤلفه دیگری است که مورد سنجش قرار می‌گیرد. هر یک از آنها بر اساس آخرین ویرایش استانداردهای ملی لحاظ می‌شود. مایکوتوکسین‌ها مثلاً برای برنج باید مطابق با استاندارد ملی شماره ۵۹۲۵ که در ارتباط با خوراک انسان و دام است، باشد؛ البته این اعداد برای محصولات ارگانیک سختگیرانه تر اعمال می‌شود. به گفته این محقق حوزه برنج، در طول سال‌ها قبل که از سموم و

آفت‌کش استفاده شده هیچ آلودگی در محصولات داخلی گزارش نشده و برنج ایرانی کاملاً سالم است. این کارشناس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی گفت: کشور برای همراهی با سایر کشورها باید محصولاتی سازگارتر با طبیعت و محیط زیست که کمترین خطر را برای انسان و حیوان داشته باشد، تولید کند. استفاده از زنبور تریکوگراما و سموم کم خطر تر یک گام رو به جلو برای تولید محصول سالم‌تر و رسیدن به استاندارد بهتر است. همین که از کود کمتری استفاده شود و مؤلفه‌های تولید نزدیک به ارگانیک باشد در راستای کشاورزی پایدار حرکت می‌کنیم. عرفانی با بیان این که کشاورزان زیادی به توصیه کارشناسان و مروجان توجه دارند، افزود: سالانه چندین کلاس آموزشی برای برنج کاران برگزار می‌شود تا به سمت تولید سالم و استفاده کمتر از سموم و آفت‌کش‌ها حرکت کنند زیرا استفاده از قارچ‌کش‌های کم‌خطرتر می‌تواند تضمین‌کننده سلامت محصولات کشاورزی باشد.

مهم‌ترین آیتم‌ها در استاندارد برنج

هنگامی که استانداردهای جدید تدوین می‌شود، تا زمان ایجاد بسترهای لازم در داخل، این استانداردها را برای محصولات وارداتی لحاظ می‌کنند در همین رابطه سالار ساکت، نایب رئیس انجمن واردکنندگان برنج و عضو کمیسیون واردات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران درباره استاندارد ۱۲۷ به مهر گفت: سال ۱۳۹۹ استاندارد ۱۲۷ مختص برنج تنظیم شد. با تلاش‌های انجام شده، نخست برنج ایرانی و خارجی از یکدیگر جدا شد. مهم‌ترین آیتم‌هایی که در حوزه استانداردهای برنج تشخیص داده می‌شود موضوع سموم و آفات بوده که شاخص سلامت محور برای این محصول است. وی افزود: جدا از آن، بحث شاخص‌های فیزیکی هم مطرح است؛ میزان آفت برنج یا طول دانه هم جزء شاخص‌های مهم به شمار می‌رود. وی در توضیح آفت کیفیت برنج گفت: میزان دانه‌های شکسته و ناسالم و دانه‌های گچی در حوزه واردات برنج‌های خارجی دارای اهمیت است. دانه گچی یعنی دانه برنج از داخل چون هنوز رطوبت دارد سفید است؛ برنج کاران، به اصطلاح به آن دانه شکم پر می‌گویند.

این کارشناس ادامه داد: دو نوع دانه گچی وجود دارد؛ دانه‌ای که رطوبت در لایه بیرونی آن است که قابلیت خروج دارد و دیگری دانه‌هایی که به دلیل نوع مرحله‌های کاشت، داشت و برداشت از داخل مجوق هستند یعنی داخل برنج هنوز سوراخ است و این باعث می‌شود تا نتوان برنج را به طور کامل پخت کرد.

عضو کمیسیون واردات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران اظهار کرد: استاندارد ۱۲۷ دارای ۹ آزمون اصلی است؛ «بررسی ویژگی‌های حسی مثل رنگ و عمومی مثل طول دانه (خیلی بلند، بلند، متوسط یا گرده)»، «اندازه‌گیری رطوبت»، «بررسی ویژگی‌های فیزیکی»، «اندازه‌گیری برنج واکسی»، «تعیین سایر ارقام برنج»، «اندازه‌گیری آمیلود»، «تعیین نمره ژلاتین شدن»، «تعیین ویژگی‌های ظاهری پس از پخت» و «آزمون آلایندگی» و البته بسته بندی و نشان از دیگر موارد در حوزه استاندارد ملی برنج است.

جزئیاتی از استاندارد ملی

ساکت در توضیح شاخص «اندازه‌گیری برنج واکسی» گفت: برنجی است که کاملاً سفید مات است. آمیلوپکتین آن بالا بوده که مربوط به انواع نشانه در برنج می‌شود. این ماده، نشانه خوبی برای برنج نیست بر خلاف آمیلوز که تأیید کننده کیفیت این محصول است. وی اضافه کرد: برنجی که کاملاً سفید مات است (بخشی از برنج‌های ایرانی هم این گونه هستند)، نشانه این است که آمیلوپکتین آن روی برنج جمع شده و پس از پخت باعث چسبندگی می‌شود. هنگامی که نشاسته روی برنج جمع شده باشد باعث می‌شود تا ۱۰ تا ۱۵ برنج به یکدیگر بچسبند. نایب رئیس انجمن واردکنندگان برنج در ادامه استانداردهای ملی برنج اظهار کرد: در حال حاضر به لحاظ تراریختگی یا GMO این محصول هم حساسیت وجود دارد؛ علاوه بر این که عطر برنج نیز مهم است.

تأثیر آب در کیفیت محصولات

آیا بر اساس خاک و مشخصات اقلیمی شکل ظاهری و طعم برنج تغییر می‌کند؟ یا استاندارد جهانی برنج مولفه‌هایی همه گیر بوده که با هر آب و هوایی و هر نوع خاکی، قابل تأمین است؟ ساکت در پاسخ به این پرسش با اشاره به استانداردهای ایزو و فائو، گفت: در حوزه آب و خاک بیشتر وجود مواد خارجی و آلی که جذب محصول می‌شود، مهم است. وی با اشاره به فلزات سنگین و آرسنیک ادامه داد: این دو فلز عامل مهمی در بروز بیماری سرطان به شمار می‌روند. زمانی شاهد این فلزات سنگین هستیم که خاک با کودهای غیراستاندارد تقویت شده یا سختی آب بالا رفته باشد.

عضو کمیسیون واردات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران یادآور شد: بخشی از آب‌های مورد استفاده برای برنج، آب‌هایی هستند که بر سر مسیر فاضلاب‌های صنعتی قرار دارند. اما برنجی که در دامنه کوهپایه‌ها کشت می‌شود به دلیل استفاده از آب بالادست، محصول سالم‌تری به لحاظ جذب فلزات سنگین هستند.

عدم آزمایش برنج ایرانی

این کارشناس حوزه برنج در پاسخ به این پرسش که محصولات داخلی به لحاظ فلزات سنگین در چه وضعیتی قرار دارند، گفت: برنج‌های تولید داخل معمولاً آزمایش نمی‌شوند اما در خصوص برنج‌های خارجی، در بحث آرسنیک عدد 200 PPM مورد پذیرش کشور است که فائو آن را 150 PPM در نظر می‌گیرد. وی عنوان کرد: بر اساس آماری که سال گذشته اعلام شد آزمایش برنج وارداتی منجر به رد ۴ دهم درصد این محصولات شد.

انواع روش‌های نگهداری برنج

ساکت با بیان این که برای نگهداری برنج از چند روش استفاده می‌شود، گفت: برنج را می‌توان به صورت سفید و عادی خشک کرد مثل برنج ایرانی و پاکستانی. محصول ۱۲ روز در آفتاب می‌ماند و خشک می‌شود یا به وسیله دستگاه در مدت یک روز این کار به سرانجام می‌رسد. نگهداری این نوع برنج‌ها سخت است زیرا احتمال

شکستن یا خرد شدن و نیز آفت زدن آنها پس از ۶ ماه زیاد است. وی به شیوه‌ای دیگر در نگهداری برنج اشاره و بیان کرد: هندی‌ها روش سنتی برای نگهداری دارند که به آن سیله کردن می‌گویند. سیله کردن روشی است که در همان زمان برداشت، محصول در آب ولرم ۵۰ تا ۶۰ درجه حدود ۲۰ دقیقه جوشانده و نیم پز می‌شود. این امر منجر به خارج شدن آمیلوز برنج یا همان نشاسته خارج شده و مانند کپسولی دور برنج را می‌گیرد. رنگ زرد ناشی از آن روی برنج‌های سیله قابل رؤیت است.

وی در توضیح بیشتر عنوان کرد: سیله کردن هم باعث می‌شود طول دانه برنج بزرگ‌تر شده و هم آفت کش‌ها و فلزات سنگین از آن خارج شوند؛ هر چقدر برنج بیشتر شسته شود سمی مانند آرسنیک بیشتر خارج می‌شود. همین روش در حال حاضر به شکل مکانیزه در بخار ۱۲۰ درجه به مدت ۲ دقیقه انجام می‌شود.

آیا ممکن است محصولی آزمایش نشده وارد بازار شود؟

عضو کمیسیون واردات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در ادامه سخنان خود با اشاره به نفوذ کودهای غیراستاندارد در سال‌های قبل، گفت: سال ۹۹ واردات کود غیراستاندارد سبب شد بخشی از محصولات کشور مانند بادام زمینی حتی کیوی و سیب درختی آلوده شوند. این اتفاق سبب شد تا حساسیت‌ها روی لحاظ شدن شاخص‌های استاندارد بیشتر شود. با این وجود کارخانه‌هایی که به شکل رسمی در حوزه برنج فعالیت دارند فقط پروانه بهداشتی دارند. بخشی از کارخانه‌های شالی کوبی موجود کشور که تعداد آنها هم کم نیست فعالیت غیررسمی داشته و نه مالیات می‌پردازند و نه کد اقتصادی و پروانه بهداشتی دارند.

وی اظهار کرد: تولید، مزایایی برای شرکت‌ها ایجاد کرده و امتیازهای خاصی از سوی دولت داده می‌شود که بدون توجه به نیاز کشور حتی چند برابر نیاز کشور کارخانه و شالی کوبی‌ها ایجاد و راه‌اندازی شده‌اند. از این رو بسته‌های برنج داخلی فقط دارای سیب سلامت هستند اما ممکن است علامت استاندارد نداشته باشند؛ ضمن این که تجهیزات برای آزمایش مؤلفه‌های استاندارد کم است و هنگام صادرات بخشی از محصولات به مشکل می‌خورند و بار برگشت می‌شود.

وضعیت مؤلفه‌های استاندارد برنج در جهان

نایب رئیس انجمن واردکنندگان برنج درباره وضعیت استاندارد برنج سایر کشورهای جهان، اظهار کرد: این موضوع را می‌توان با دو نوع برنج هندی و ژاپنی توضیح داد. برنج ژاپنی یا دانه کوتاه میزان جذب فلزات سنگین آن بسیار پایین است مانند برنج عنبر بو ایرانی زیرا برنج‌های دانه کوتاه این گونه هستند. اما برنج‌های دانه بلند میزان آلاینده‌گی آن و جذب فلزات سنگین شأن بالا است. وی اضافه کرد: غله و حبوبات وقتی به لحاظ اندازه بزرگ‌تر هستند امکان جذب فلزات سنگین آنها بیشتر می‌شود. ساکت در پایان گفت: امیدواریم با واقعی کردن مؤلفه‌های استاندارد، اجرای آنها را تسهیل و به سلامت جامعه کمک کرد.

● **انجمن واردکنندگان برنج ایران** ●

برنج نامه

نشریه
انجمن
واردکنندگان
برنج ایران

پاییز ۱۴۰۲ شماره ۰۲